

**"Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснаманы бекіту туралы"
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі төрағасының 2010 жылғы 10 маусымдағы № 136 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы**

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м.а. 2015 жылғы 24 шілдедегі № 570 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 4 қыркүйекте № 12020 болып тіркелді

Р Қ А О - н ы ң е с к е р т п е с і !

Бұйрық 01.01.2016 ж. бастап қолданысқа енгізіледі

«Мемлекеттік статистика туралы» 2010 жылғы 19 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының 12-бабының 3) тармақшасына және 16-бабының 2-тармағына с ә й к е с , **Б Ұ Й Ы Р А М Ы Н :**

1. «Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснаманы бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі төрағасының 2010 жылғы 10 маусымдағы № 136 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6334 болып тіркелген, 2010 жылғы 28 шілдеде № 196 (26257)) «Егемен Қазақстан» газетінде жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснама, осы бұйрықтың қосымшасына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін ;

2) осы бұйрықтың мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде көшірмесінің мерзімді баспасөз басылымдарында және «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялануға жіберілуін;

3) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің ресми интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялауға тиіс.

Қазақстан Республикасының
Ұлттық экономика министрінің
міндетін атқарушы
Т. Жақсылықов

« К Е Л І С І Л Д І »

Қазақстан Республикасының
Ауыл шаруашылығы министрі
А. С. Мамытбеков _____

2015 ЖЫЛҒЫ «__» _____

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрінің
міндетін атқарушының
2015 жылғы 24 шілдедегі
№ 570 бұйрығына қосымша

Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснама

1. Жалпы ережелер

1. Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснама «Мемлекеттік статистика туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының 12-бабының 3) тармақшасына және 16-бабының 2-тармағына сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасындағы әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүзеге асыру әдісін (бұдан әрі – Әдіснама) айқындайды.

2. Статистикалық әдіснаманың негізгі міндеті үй шаруашылықтары және шаруа немесе фермер қожалықтары бойынша тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтер әкімдерінің әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің дәйектілігін және оларды ұсынуын қамтамасыз ету болып табылады.

3. Осы Әдіснамада мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) әр шаруашылық бойынша есепке алу – үй шаруашылықтары мен шаруа немесе фермер қожалықтары бойынша әкімшілік деректерді қалыптастыру процесі;

2) мемлекеттік статистика саласындағы уәкілетті орган – өз құзыреті шегінде мемлекеттік статистика саласындағы басшылықты, сондай-ақ салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын уәкілетті органның ведомствосы (бұдан әрі – уәкілетті органның ведомствосы);

Электронды түрде әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізудің

бағдарламалық қамтамасыз етуі (бұдан әрі – ЭӘШБЕА БҚ) – кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімдеріне әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін енгізу, түзету және сақтауды жүзеге асыруға, сонымен қатар енгізілген ақпарат негізінде жиынтықталған деректерді қалыптастыруға мүмкіндік беретін, қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз ету.

ЭӘШБЕА БҚ үй шаруашылықтары және шаруа немесе фермер қожалықтары бойынша деректерді тіркеудің бірыңғай көп деңгейлі жүйесін білдіреді және уәкілетті органның ведомствосы статистикалық мақсаттар үшін қолданады.

ЭӘШБЕА БҚ уәкілетті органның ведомствосымен әр шаруашылық бойынша есепке алудың сапасын жақсарту және тиісті деректерді қалыптастыру және өңдеу, уәкілетті органның ведомствосына тапсыру бойынша үдерістерді автоматтандыру жолымен кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдерінің еңбек шығындарын қысқарту мақсатында өтеусіз негізде әзірлеген.

ЭӘШБЕА БҚ қызмет етуі «Е-статистика» интеграцияланған ақпараттық жүйе шеңберінде жүзеге асырылады. ЭӘШБЕА БҚ орнату файлдары және оны қолдану бойынша нұсқау уәкілетті орган ведомствосының интернет-ресурсында еркін қолжетімді орналастырылған (www.stat.gov.kz).

ЭӘШБЕА БҚ деректерді енгізу және түзету ЭӘШБЕА БҚ санкцияланбаған қолжетімділікті болдырмауды қамтамасыз ететін жағдайларда жүзеге асырылады.

4. Осы Әдіснаманы сақтау:

- 1) әкімшілік деректер мен алғашқы статистикалық ақпараттың құпиялылығын;
- 2) әр шаруашылық бойынша есепке алу мен басқа да статистикалық байқаулар арасындағы үйлестіруді қамтамасыз етеді.

2. Тіркеу жазбаларын жүргізу

5. ЭӘШБЕА БҚ-да әр шаруашылық бойынша есепке алудың тіркеу жазбаларын енгізу үшін бес жыл мерзімге есептелген, келесі жұмыс дәптерлері басталады:

осы Әдіснаманың 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша үй шаруашылықтарын есепке алу дәптері (бұдан әрі – ҮШЕА дәптері);

осы Әдіснаманың 2-қосымшасына сәйкес нысан бойынша шаруа немесе фермер қожалықтарын есепке алу дәптері (бұдан әрі – ШФҚЕА дәптері).

Жұмыс дәптерлері кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері үй шаруашылықтарын, шаруа немесе фермер қожалықтарын аралау кезінде мәліметтерді одан әрі ЭӘШБЕА БҚ ауыстыру үшін көмекші құрал ретінде қолдануына арналған.

Бес жылдық мерзім аяқталған соң кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері жұмыс дәптерлеріне қажеттілігін анықтайды және 2020 жылдың 1 ақпанына дейінгі мерзімде жұмыс дәптерінің қажет саны бойынша ақпаратты статистика органдарына ұсынады.

6. Уәкілетті органның ведомствосы:

1) кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдерін жұмыс дәптерімен қамтамасыз етеді;

2) ЭӘШБЕА БҚ жетілдіреді;

3) әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізудің ұйымдық және әдіснамалық қағидаттарын әзірлейді және жетілдіреді.

7. Әр шаруашылық бойынша есепке алуды кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері өздеріне бағынысты елді мекендер бойынша жүргізеді. ЭӘШБЕА БҚ ақпараттың сақталуын, уақтылы және дұрыс енгізілуін кенттің, ауылдың, ауылдық округ әкімі қамтамасыз етеді.

8. Кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін есепті жылғы 1 қаңтардағы және 1 шілдедегі жағдай бойынша өзектендіру жүргізеді. Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін өзектендіру 1 мен 20 қаңтар және 1 мен 20 шілде аралығы кезеңінде барлық аулаларды аралап шығу және халыққа, сондай-ақ шаруа немесе фермер қожалықтарының басшыларына сауалнама жүргізу арқылы жұмыс дәптерін қолдана отырып, ЭӘШБЕА БҚ деректерді әрі қарай тасымалдайды (түзетеді).

Әр шаруашылық бойынша есепке алу ақпараттарының өзгерісі туралы мәліметтерді азаматтар мен шаруа немесе фермер қожалықтарының басшылары, сондай-ақ жергілікті атқарушы органдарына жүгінуіне қарай қажеттігіне қарай өз бетінше ұсынады. Әкімдер және жергілікті атқарушы органның мамандары мұндай өтініш түскен кезде көрсетілген мәліметтерді ЭӘШБЕА БҚ енгізгендері жөн.

Егер болған өзгерістер туралы дәйекті ақпараттар бар болса кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері басқа күндердегі жағдай бойынша ЭӘШБЕА БҚ деректерді өз бетінше өзектендіреді.

ЭӘШБЕА БҚ деректерді енгізу әр шаруашылықты міндетті аралаудан кейін немесе азаматтардан немесе шаруа немесе фермер қожалықтарының басшылары өтініш білдіргеннен кейін жүзеге асырылады.

9. Жекелеген тұрғын үйлердің, ұсақ елді мекендердің және шаруа немесе фермер қожалықтарының қамтылмай қалуын болдырмау үшін жергілікті атқарушы органның маманы әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін өзектендіру алдында кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағында орналасқан барлық ұсақ елді мекендерді және жеке орналасқан тұрғын үйлерді (жол айрықтарының, қыстаулардың, мал жайылымдарының, кіші шаруашылықтардың, станциялардың) қоса алғанда, барлық үй шаруашылықтарының және шаруа немесе фермер қожалықтарының тізімін нақтылайды, сонымен қатар Кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағында ведомстволық үйлерде, қосалқы шаруашылықтарда, мал жайылымдарында, жатақханаларда, оқушыларға арналған интернаттарда, балалар үйлерінде, қарттар мен мүгедектерге арналған интернат үйлерінде, ауруханаларда тұратын азаматтардың

отбасыларының

болуын

тексереді.

10. Жергілікті атқарушы органның маманы барлық үй шаруашылықтарын және шаруа немесе фермер қожалықтарын 20 күнтізбелік күн ішінде (қаңтардың 1-інен 20-ына дейін және шілденің 1-інен 20-ына дейін) жеке аралап және осы мерзімде әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерін өзектендіруді жүзеге асыра алмайтын ірі елді мекендерде кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімі оған көмекке жергілікті атқарушы органның басқа мамандарын қосымша тартады. Осы мақсатта жергілікті атқарушы органның маманы елді мекендердің және шаруа немесе фермер қожалықтарының тізімдерін нақтылағаннан кейін, оны жекелеген шеткі учаскелерге бөледі, бұл учаскелерді жұмысқа тартылған мамандар арасында бөледі және бұл тізімді кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкіміне бекітуге ұсынады. Өз шешімінде кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімі жұмысқа тартылған мамандар тізімін бекітеді және осы жұмысты кімнің, қай елді мекендерде, қай көшелерде (ірі елді мекендерде) жүргізуі керек екендігін тапсырады. Жұмысқа тартылған мамандардың барлық жұмысына кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімі басшылық жасайды. Тіркеу жазбаларды тексеру мен нақтылау, толтыру үшін жұмыс дәптерлері әкімдерге тартылған мамандарға беріледі. Жазбалардың ресімделу дұрыстығын, енгізілген нақтылаулардың негізділігі мен дәлділігін бақылай отырып, әкім әр маманнан толтырылған жұмыс дәптерлерін жеке қабылдайды.

11. Статистика органдарына әр шаруашылық бойынша есепке алу жөніндегі жиынтықталған деректерді ұсыну:

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының 2014 жылғы 9 желтоқсандағы № 77 бұйрығымен бекітілген, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10075 болып тіркелген, «Үй шаруашылықтарындағы мал мен құстың, ауылшаруашылық техникасының және құрылыстардың нақты бары туралы мәліметтер» (коды 1761103, индексі 7-ж (халық) – кезеңділігі жартыжылдық) (бұдан әрі – 7-ж статистикалық нысан) және «Үй шаруашылықтарында пайдаланатын жердің бары туралы мәліметтер» (коды 1771104, индексі 7-р (халық) – кезеңділігі жылдық (бұдан әрі – 7-р статистикалық нысан), «Шаруа немесе фермер қожалықтарындағы мал мен құстың, ауыл шаруашылығы техникасының және құрылыстардың нақты бары туралы мәліметтер» (коды 1731103, индексі 6-ж (фермер) – кезеңділігі жартыжылдық) (бұдан әрі – 6-ж статистикалық нысан), «Шаруа немесе фермер қожалықтарында пайдаланатын жердің және егістік алқаптарының нақты бары туралы мәліметтер» (коды 1741104, индексі 6-р (фермер) – кезеңділігі жылдық) (бұдан әрі – 6-р статистикалық нысан) жалпымемлекеттік статистикалық байқауларының статистикалық нысандарында қатаң түрде белгіленген мерзімде қағаз жүзінде;

электронды түрде (электронды тасығыштарда) үй шаруашылықтары және шаруа немесе фермер қожалықтары бөлінісінде жүзеге асырылады.

12. Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректері: уәкілетті орган ведомствосы – статистикалық тіркелімдерді өзектендіру үшін; жергілікті атқарушы органдар – Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өз қызметін орындау үшін.

3. Үй шаруашылықтары бойынша жазбаларды жүргізу тәртібі

13. Әр шаруашылық бойынша есепке алумен кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағында тұрақты немесе уақытша тұрып жатқан барлық шаруашылық мүшелері олардың елді мекенде орналасу реті бойынша құрылысы, мекені, малы бар болуына қарамастан қамтылады.

Уақытша тұратындар қатарында халықтың келесі санаттары есепке алынады:

1) кенттің, ауылдың, ауылдық округтің аумағына 3 айдан көп мерзімге келгендерге: оқу орнының орналасқан жері бойынша оқу кезеңінде тұрып, оқып жатқандар (оқу орындарының жатақханаларында, мектеп жанындағы интернаттарда); балалар үйінде тәрбиеленушілер; мүгедектер және қарттар үйіндегі мүгедектер мен қарттар; ауруханаларда ұзақ мерзімді ем алып жатқан науқастар; уақытша және маусымды жұмысқа, сондай-ақ шарт бойынша жұмысқа келген адамдар;

қалалық мекендерде тіркеліп, бірақ іс жүзінде кенттің, ауылдың, ауылдық округтің аумағында тұратын азаматтар; әскери қызметшілердің әскери қызметтен өтетін орнына келген және кенттің, ауылдың, ауылдық округтің аумағында тұратын әскери қызметкерлердің отбасы есепке алынады;

2) кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағына маусымды немесе уақытша жұмысқа келген азаматтарды, сондай-ақ бас бостандығынан айыру орындарынан шартты түрде босатылған және кенттер, ауылдар, ауылдық округтер аумағында белгілі бір уақыт ішінде тұрып жатқандар;

3) жазғы мерзімге тұрғын үй жалдайтын адамдар және кенттің, ауылдың, ауылдық округ аумағында орналасқан саяжай иелері (салушылары) қалалық мекенде тұрғылықты тұратындар және тіркелгендер тіркеу жазбаларында есепке алынбайды.

Уақытша тұратын адамдардың санатын анықтау үшін уақытша тұру мерзімі критерий ретінде белгіленбеген және жұмыстың, емделудің, оқудың және басқа да негіздермен басталу және аяқталу мерзімімен анықталады.

Уақытша тұратындардың жазбалары олардың кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағына келген сәтінен бастап 3 жұмыс күннен кешіктірілмей енгізіледі. Бұл ретте шаруашылықтың барлық мүшелері ЭӘШБЕА БҚ кіреді.

Жұмысшылар және білім беру, денсаулық сақтау, балалар үйі, мүгедектерге

арналған үйлер мекемелерде қызмет көрсететін қызметшілер және осы мекенде тұрақты тұратындар кенттің, ауылдың, ауылдық округтің аумағында уақытша тұратындар болып саналмайды, тұрғылықты жері бойынша әр шаруашылық бойынша есепке алу есепке алынады.

14. Ұсақ елді мекендердің (қыстақтардың, ормандағы күзет үйлерінің, теміржол күркелерінің) шаруашылықтары олар жақын орналасқан ірі елді мекеннің ЭӘШБЕА БҚ енгізіледі.

15. Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімдері елді мекендер бойынша жұмыс дәптерлерін сәйкестендіру үшін әр жұмыс дәптерінің титулдық парағында осы елді мекендер шаруашылықтарының дербес шоттары немесе шаруа немесе фермер қожалықтары бойынша жеке-жеке мәліметтер орналасқан беттер нөмірлерінің әрқайсысына қарама-қарсы жерде белгісі бар елді мекендердің атауын жазу ұсынылады. Ірі елді мекендер үшін жасалған жұмыс дәптерлерінде елді мекеннің атауынан басқа көшелердің атауларын, олардың әрбіреуіне қарама-қарсы жерінде осы көшелердегі шаруашылықтардың дербес шоттары орналасқан бет нөмірлеріне белгілей отырып жазып алу ұсынылады.

16. Кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімдері ЭӘШБЕА БҚ барлық үй шаруашылықтары үшін дербес шоттар нөмірлерін (тіркеу жазбаларында үй шаруашылықтары жазбаларының реттік нөмірі) құруға және жүргізуге міндетті. Дербес шоттың нөмірі осы үй шаруашылығы үшін барлық мерзімге немесе үй шаруашылығының жабылуына дейінгі мерзімге дейін тұрақты болып табылады. Үй шаруашылығының дербес шотының нөмірі бойынша қажеттілігіне қарай ЭӘШБЕА БҚ малдың бары бойынша ақпаратты қалыптастырылады.

17. Әр шаруашылық бойынша ЭӘШБЕА БҚ-ға үй шаруашылықтары бойынша деректерді енгізу кезінде ең алдымен: дербес шоттың нөмірі; жер учаскесінің кадастрлік нөмірі; үй шаруашылығының мекенжайы толтырылады.

18. «Үй шаруашылығы мүшелерінің тізімі» I бөлімінде әр жылдың 1 қаңтардағы жағдайы бойынша өзектендіріледі және деректер келесі тәртіппен енгізіледі:

әрбір нақты жағдайда үй шаруашылығының жалпы келісімі бойынша кәмелетке толған мүшелер болып айқындалатын үй шаруашылығының мүшесі бірінші болып жазылады және дербес шотта ол адам бірінші енгізіледі. Одан соң үй шаруашылығының қалған барлық бар мүшелері және уақытша жоқ мүшелері жазылады ;

әрбір үй шаруашылығының мүшесіне жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі - ЖСН) қойылады. ЖСН – жеке тұлға, оның ішінде қызметін жеке кәсіпкерлік түрінде жүзеге асыратын дара кәсіпкер үшін қалыптастырылатын бірегей нөмір. Егер үй шаруашылығының мүшесінде немесе үй шаруашылығының мүшелерінде жеке

сәйкестендіру нөмірі болмаса немесе жоқ болса, оны ресімдеу үшін аумақтық ішкі істер органдарына жүгіну қажет; үй шаруашылығының барлық мүшелерінің тегі, аты және әкесінің аты (бар болған жағдайда) толық, бұрмалаусыз және қысқартусыз енгізіледі.

«Жынысы» деген жолда осы жолда көрсетілген біреуіне сәйкес келетін код қойылады.

«Бірінші жазылған үй шаруашылығы мүшесіне қатынасы» деген жолда бірінші жазылған үй шаруашылығы мүшесі тегінің, атының, әкесінің атының астына «бірінші жазылған тұлға» деген 1 – код қойылады, ал қалған үй шаруашылығы мүшелеріне осы жолда келтірілгендердің біреуіне сәйкес келетін кодтар қойылады.

«Ұлты» деген жолда осы Әдіснаманың 3-қосымшасына сәйкес код қойылады. Балалардың ұлтын ата-анасы немесе оларға қамқорлық жасайтын адамдар айқындайды.

Осы елді мекенде уақытша тұратындарға «V» белгісі қойылады.

«Оқиға күнін көрсетіңіз» деген жолда тиісті оқиға (туылуы, қайтыс болуы, келуі, кетуі) көрсетіледі, бұл ретте күні (күні, айы және жылы) толық көрсетіледі. Оқиға күні үй шаруашылығы иесінің сөзінен немесе тиісті құжаттарды (төлқұжат, жеке куәлік, туу, қайтыс болу, неке қию және ажырасу туралы куәлік және акт) ұсынған кезде көрсетіледі. Сонымен қатар оқиға, қызметке немесе басқа себептерге байланысты уақытша (1 жыл немесе одан көп уақытқа) кеткен адамдардың келген немесе шығып кеткен оқиғаларының күні жазылады.

«Кету туралы таңба» жолында кенттен, ауылдан, ауылдық округтен тыс жерлерге шыққан, кенттің, ауылдың, ауылдық округтің осы аумағына тұрақты тұруға қоныс аударған адамдардың кеткен айы мен жылы және кету себебі, сондай-ақ қайтыс болғандар жөнінде көрсетіледі.

«Білім деңгейі» деген жолда шаруашылықтың барлық мүшесіне осы Әдіснаманың 4-қосымшасына сәйкес кодтар қойылады.

«Білім беру ұйымдарында білім алушылар» деген жолда шаруашылықтардың барлық мүшелеріне осы Әдіснаманың 5-қосымшасына сәйкес кодтар қойылады. Деректер әр жолдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша енгізіледі.

«Жұмыспен қамтылу жағдайы» деген жолда шаруашылықтың барлық мүшесіне осы Әдіснаманың 6-қосымшасына сәйкес кодтар қойылады. Жұмыспен қамтылу жағдайы 15 және одан жоғары жастағыларға ғана толтырылады. Бұл жас шамалары: төменгі жас шегі – 15 жас (Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 30-бабына сәйкес), жоғарғы жас шегі – шектелмеген (ересек халықтың еңбек қызметін толық қамту мақсатында Халықаралық еңбек ұйымының ұсынымдарына сәйкес) болып қабылданған.

«Күнкөрістің қаражат көзі» деген жолда шаруашылықтың барлық мүшелеріне осы Әдіснаманың 7-қосымшасына сәйкес кодтар қойылады.

19. II «Тұрғын үй жағдайлары» бөлімінде тұрғын үй туралы, тұрғын үйдің жағдайы туралы, меншіктің түрі туралы, (жеке, мемлекеттік, ведомстволық, қызметтік) алаң

мөлшері, бөлме саны туралы, абаттандырылуы және сыртқы қабырғалар материалдары туралы деректер енгізіледі.

Үйдің сәйкестендіру коды (IKD бірегей коды) орталықтан беріледі, яғни Тұрғын үй қорының статистикалық тіркеліміне жазу кезінде республикалық деңгейде әрбір үйге беріледі.

Мекенжайдың тіркеу коды (бұдан әрі - МТК коды) – бұл «Мекенжай тіркелімі» ақпараттық жүйесімен бірігетін мекенжай беру объектісінің бірегей коды. МТК коды бірегей және мекенжай беру объектісінің барлық циклі кезінде тұрақты болып табылады.

«Тұрғын үй типі» жолында «V» белгісі бір жерге ғана қойылады, тұрғын үй типтерінің біреуі көрсетіледі:

1) бір пәтерлі (жеке) – үй жанындағы учаскеде орналасқан және шаруашылық пен басқа да құрылыстарымен және жасыл желекті екпелерімен бірге азаматтың меншігіндегі жеке (отбасымен) тұруға арналған үй;

2) екі пәтерлі – екі пәтерден тұратын үй;

3) үш және одан да көп пәтерлі үй – үш және одан да көп пәтерден тұратын үй.

«Үйдің жағдайы» деген жолда «V» белгісі бір жерге ғана қойылады, тұрғын үй типтерінің біреуі көрсетіледі:

1) тұрғын (тұру үшін жарамды, ескірген, апатты, бос немесе иесіз);

2) істен шыққан үй (істен шыққан күні мен себебі).

Үйдің істен шығу себебі: ескіру, табиғат апаттары, қайта жабдықтау, апаттан, тастап кеткен үй және басқалар.

Бос үйлер дегеніміз, күнтізбелік жылдың 1 қаңтарына онда ешкім тұрған жоқ деген дәйекті мәліметтер бар ауылдық жерлерде орналасқан тұрғын үйлер. Иесі жоқ, немесе иесі белгісіз тұрғын үй, не меншік құқығынан иесі бас тартқан тұрғын үй иесіз үйлер болып табылады.

Ескірген тұрғын үйлерге қаңқа-қамысты, салынғанына 35 жылдан асқан үйлер, қызмет мерзімі 100 жыл ортақ жабындысы бар кірпіш үйлер, бірақ бұл ретте оларды пайдалану мерзімі 70 жылдан асқан.

Қызметтік тұрғын үй – мемлекеттік мекеменің тұрғын үй қорынан берілетін және өздерінің еңбек қатынастарының сипатына байланысты міндеттерін орындауы кезеңінде Қазақстан Республикасы азаматтарын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының халықты жұмыспен қамту туралы заңнамасына сәйкес жұмыспен қамтуға жәрдемдесудің белсенді шараларына қатысатын Қазақстан Республикасының азаматтарын қоныстандыруға арналған айрықша құқықтық режимдегі тұрғын үй.

Ведомстволық тұрғын үй қоры – министрліктің, мемлекеттік комитеттер мен ведомстволардың, мемлекеттік кәсіпорындар, мекемелер мен ұйымдардың құзыретіндегі басқа құрылыстардағы тұрғын үй мен тұрғын үй-жайлар.

20. Жалпы және тұрғын алаңның көлемі тұрғын үй-жайдың жоспары негізінде,

жоспар болмаған немесе жоспардан ауытқулар болған жағдайда үй-жайлардың ішін өлшеу бойынша айқындалады және толық шаршы метрде көрсетіледі.

Тұрғын үйдің тұрғын алаңы – тұрғын үйдегі (пәтердегі) тұрғын бөлмелердің (жатын бөлменің, қонақ бөлменің, балалар бөлмесінің, үйдегі кабинеттің және сол сияқтылардың) шаршы метрмен есептелетін алаңының жиынтығы;

21. Тұрғын үйдің жалпы алаңына:

Тұрғын үйдің пайдалы алаңының және нормативтік-техникалық актілерге сәйкес төмендететін коэффициенттер қолданылып есептелетін балкондар (лоджиялар, дәліздер, террасалар) алаңдарының жиынтығы кіреді;

Тұрғын үйдің жалпы алаңына:

б а с п а л д а қ а л а ң ы ;

шығып тұратын конструктивті элементтер және жылыту пештері орналасқан; жапсарластырыла салынған, жылытылмайтын үй-жайлар (террасалар, дәліздер, балкондар, лоджиялар), сондай-ақ жылытылмайтын мансардтар мен мезониндер;

жеке тұратын асүйлер, моншалар, қоралар, күркелер және басқалар; киіз үй, жазғы саябақ, бау-бақша маңындағы үйлер және уақытша тұру үшін бейімделген басқа үй-жайлар (вагондар, жер үйлер және басқалар) алаңдары кірмейді.

22. Абаттандыру тиісті шаруашылыққа жататын үйге немесе үйдің бөлігіне жүргізіледі. Тұрғын үй қорын абаттандыруды өзектендіру кезінде тұрғын үй-жай жабдықталған деп есептелетінін ескеру қажет:

егер үйде электр сымдары болса, электр тоғымен;

егер үйдің ішінде су орталықтандырылған су құбырынан немесе артезиандық ұңғымадан түсетін тарату желісі болса, үйдегі (пәтердегі) су құбырымен;

егер үйдің (жеке тұрған асүй және соған ұқсас) сыртында су орталықтандырылған су құбырынан немесе артезиандық ұңғымадан түсетін тарату желісі болса, үй (пәтер) с ы р т ы н д а ғ ы с у қ ұ б ы р ы м е н ;

егер үй ауласында құдық немесе су таратқыш шүмек (колонка) немесе басқа да сумен жабдықтау көздері болса, құдықпен, колонкамен немесе басқа да сумен ж а б д ы қ т а у к ө з д е р і м е н ;

егер үйде жоғарыда көрсетілген сумен жабдықтау көздері болмаса және ауыз суды жеткізу басқа өңірлерден, алыс орналасқан су көздерінен және соған ұқсас, көлікпен жүзеге асырылса, ауыз суды жеткізумен;

егер үйдің ішінде көшедегі кәріз желісіне шаруашылық нәжіс суларының ағуына арналған кәріз құрылғысы немесе сорғыш құдықтар болса, орталық кәрізбен жабдықталған деп есептелетінін, су құбыры жоқ, сондай-ақ биодәретханасы бар болған жағдайда тұрғын үй кәрізбен жабдықталған тұрғын үй деп есептелмейтінін;

егер өз үйінде жылу қазандығы, топпен (орамдық), біріккен және аудандық қазандық, ЖЭО болса, орталықтан жылытумен;

жеке қондырғылармен жылытумен: егер жылу қондырғыларынан немесе дәстүрлі

тұрғын үйдің ішінде тұрған немесе үлкен жеке үйлердің немесе коттедждердің және уақытша шағын үйлердің иелерінде айрықша жағдайлар үшін қосымша нұсқа ретіндегі газ және қатты, сұйық отынмен жағылатын жабдықтан жылыту бар болса, пешпен жылытумен;

егер жеке ванна бөлмесімен қатар, осы мақсаттар үшін арнайы жабдықталған бөлмеде ыстық судың түсу тәсіліне (орталықтан, әр пәтердегі жылытқыштан, шағын көлемдегі жылыту қазандықтарын қоса алғанда, газды (ағашты) колонкадағы) байланыссыз ванна немесе себезгі орнатылса, стационарлы ваннамен немесе себезгімен жабдықталған деп есептелетінін, ванна (себезгі) орнатылып, ал кәріз жоқ болса тұрғын үй ваннамен немесе себезгімен жабдықталған деп есептелмейтінін;

егер тұрғындардың тұрмыстық мұқтажы үшін ыстық суды орталықтан беретін арнайы су құбыры болса, орталық ыстық сумен қамтамасыз етумен;

егер пәтердегі су жылытқыштардан, газды (ағашты) колонкалардан, кіші жылу қазандықтарын қоса алғанда ыстық су беретін арнайы су құбыры болса жеке су жылытқыштан ыстық сумен қамтамасыз етумен;

егер желілік табиғи газбен жабдықталған еденүсті газ плитасы болса, желілік (табиғи) газбен;

егер сұйытылған (баллондағы) газбен жабдықталған еденүсті газ плитасы болса, сұйытылған (баллондағы) газбен жабдықталған деп есептелетінін, сондай-ақ газбен жабдықталған еденүсті газ плитасы орнатылған бөлек тұрған асүйі бар үй газдандырылған деп есептелетінін;

егер еденүсті электр плитасы болса, еденүсті электр плитасымен жабдықталған деп есептеледі, еденүсті электр плитасы орнатылған бөлек тұрған асүй (асүйге арналған арнаулы күрделі ғимарат) бар үй еденүсті электр плитасымен жабдықталған деп есептелетінін ескеру қажет.

23. Сыртқы қабырғалардың материалдары – үйдің сырты (сыртқы қабырғасы) салынған құрылыс материалдары. Егер қабырғалар бірнеше материалдардан салынса, басым материал көрсетіледі.

24. III «Жеке меншіктегі және пайдаланудағы жерлер» бөлімінде әрбір шаруашылық бойынша А кіші бөлімінде 1 қаңтарға шаруашылықтың жеке меншігіне жататын барлық жер алаңы жазылады. Халықтың жеке қосалқы шаруашылығын жүргізуге арналған жер ауданы туралы деректер жер учаскесіне жеке меншік құқығын иелену актісінен жазып алынады. Жер бойынша барлық көрсеткіштер шаршы метрмен тоқтырылады.

III бөлімінің Б кіші бөлімінде басқа да жер иелерінен қолданысқа алынған жерлер жазылады. Мұнда 1 шілдедегі жағдай бойынша шаруашылық қолданатын егістіктер, табиғи пішендіктер және жайылымдар көрсетіледі.

25. III бөлімінің В бөлімінде ағымдағы жылғы астыққа егілген ауыл шаруашылығы дақылдарының егісі (барлық егіс алқабы) туралы деректер шаршы метрмен

шаруашылық иесіне (немесе шаруашылықтың ересек мүшелеріне) сұрау жүргізу арқылы толтырылады. Ауыл шаруашылығы дақылдарын егу үй іргесіндегі учаскелердегі және бөлінген бау-бақшалар егістерін қамтиды.

Қатараралық бау-бақшаларда егістер тиісті дақылдың егіс алаңының қорытындысына және барлық егіс алаңының қорытындысына кіреді. Қатараралық жырттылып өндірілген дақылдардың егістігі, сондай-ақ қайталап егілетіндер (аңыздықтар) егіс алаңына кірмейді. Егіс алаңында бау-бақшалар, жидек егісі, жасыл көгал, сүрлеу жолдар және ауылшаруашылығы дақылдары егілмеген басқа да алаңдар е с е п т е л м е й д і .

«Дәнді (күрішті қоспағанда) және бұршақты дақылдар» жолы бойынша дән түрінде пайдалануға арналған сақталып қалған күздік (бидай, кара бидай, арпа) және астық түрінде қолдануға арналған жаздық дәнді дақылдар (бидай, арпа, сұлы, масақтылар қоспасы, жүгері, тары, қарақұмық, күріш, құмай жүгері, дәнді бұршақтылар) егісі енгізіледі. Басқа мақсаттарға (көк азыққа, сүрлемге, пішенге) арналған дәнді дақылдар б ұ л ж о л ғ а е н г і з і л м е й д і .

15-жолдан есепті жылы егілген дәнді дақылдардың түрлері бойынша егістіктер белгіленеді (16-28-жолдар). Жүгері егісіне (17-жол) сүрлем мен жасыл азыққа пайдаланылатын, сүттенгенге дейінгі балауыз, сүтті-балауыз және балауызданып піскендерді алып тастағанда, толық піскен жүгерінің дәні кіреді. Бұл дақылдар азық дақылдары бойынша (66-жол) көрсетіледі.

29-37-жолдар бойынша тиісінше майлы дақылдардың, оның ішінде: соя бұршақтары, жер жаңғағы, шашақты зығырдың тұқымдары, қыша тұқымдары, рапс тұқымдары, күнбағыстың тұқымдары, мақсары тұқымдары және басқа да дақылдарға арналған алаңдар көрсетіледі. Күнбағыс егісіне ағымдағы жылы өндірілген егістер, сондай-ақ қыстың алдында өндірілген күнбағыстың дәнге сақталған егістері кіреді. Күнбағыстың сүрлемдік егістері бұл көрсеткішке кірмейді.

38-жол бойынша күріш егістігіне арналған алаң көрсетіледі.

«Көкөністер және бақша дақылдары, тамыр жемістілер және түйнек жемістілер» 39-57-жолдар бойынша қырыққабат, бұрыш, қияр, баялды, қызанақ, асқабақ, кәді, асханалық сәбіз, сарымсақ, басты пияз, шомыр, шалғам, асханалық қызылша, қауын, қарбыз, картоп, қант қызылшасы, саңырауқұлақ және өзге де көкөністер егілген а л а ң д а р е н г і з і л е д і .

58-жол бойынша темекі егісінің алаңы көрсетіледі.

59-жол бойынша дәннен тазартылған немесе тазартылмаған мақта көрсетіледі, оған көлеңкелеу үшін жағалай отырғызылған тұт ағашының жолақтары, жеке тұрған ағаштардың көлеңкелік алаңын қоса алғанда мақта егісінің барлық нақты алаңы е с е п т е л е д і .

Азықтық дақылдар бойынша (60-68-жолдар) барлық азықтық дақылдардың егістері: азықтық тамыржемісті дақылдар, дәнді және дәнді бұршақты, азықтық бақша (азықтық

асқабақ, азықтық қарбыз және азықтық кәділер), азықтық жүгері, азықтық қырыққабат, дақылдық себілген пішендіктер және жайылымдар (көпжылдық және біржылдық) және басқа да егістер көрсетіледі.

69-жол бойынша ашық жерде өсірілетін гүл егістігіне арналған алаңдар көрсетіледі.

Көпжылдық дақылдар алаңдары бойынша деректер жеке Г кіші бөлімімен бөліп көрсетіледі (70-85 жолдар бойынша).

26. IV «Шаруашылықтың жеке меншігі болып табылатын мал (басы)» бөлімінде мал басы, құстар және басқа да ауылшаруашылығы жануарлары туралы деректер шаруашылық (отбасы) иесінің немесе шаруашылықтың ересек мүшелерінің қатысуымен малдың нақты барын қайта есептеу арқылы жазып алынады. Нақты бар мал басын қайта есептеу мал қорада болған уақытта жүзеге асырылады. Құс санын жазу шаруашылық иесінен немесе шаруашылықтың ересек мүшелерінен сұрау жүргізу бойынша жазып алынады.

Егер нақты қайта есептеуді жүргізу мүмкін болмаған жағдайда, мысалы, мал жайылымда немесе жұмыста болғанда, мал басы туралы деректер үй шаруашылығының иесінен немесе шаруашылықтың кәмелеттік жастағы мүшесіне сұрау жүргізу арқылы жазып алады.

Егер шаруашылықта осы үй шаруашылығының адамдарына тиісті емес мал бар болса, Ауылшаруашылығы жануарларын бірдейлендіру қорында осы малдың кімнің атына тіркелгендігін нақтылау және бұл ақпаратты Қосымша мәліметтерде көрсету қажет.

Малдың есепке алу кезінде малдар мен құстардың түрлері «Ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (қызметтердің) статистикалық жіктеуішіне» сәйкес белгіленеді.

Ірі қара малдың басы жөніндегі деректерді толтыру кезінде сүтті табынға қара ала, голштин фриз, қызыл далалық, әулиеата, айршир, латвиялық қоңыр сияқты тұқымдар кіретінін ескеру керек. Етті табынға қазақтың ақбас, әулиекөл, ангус, герефорд, обрак, шароле, лимузин, санта-гертруда, галловей, қалмақ сияқты тұқымдар жатады. Тұқымы жоқ малды пайдалану мақсатына қарай (ет немесе сүт алуға) сүтті немесе етті табынға жатқызады, яғни адамның ары қарай тұтынуы немесе өткізуі үшін сиырдан сүт алатын болса, онда мұндай сиырларды сүтті табынға жатқызады.

27. Мал саны туралы нақты деректер алу мақсатында әр шаруашылық бойынша есепке алу деректеріне нақтылауды жүргізетін адамдар қаңтардың 1-інен 20-ына және шілденің 1-інен 20-ына дейінгі кезеңде оларға тапсырылған учаскедегі барлық шаруашылықтарды осы шаруашылықтарда малдың бар не жоқ екендігіне қарамастан, аралап шығады және бұл ретте көрші учаскемен (елді мекенмен) шектелетін аулалардың қалып қоймауына ерекше назар аударылады.

«Балық және басқа су жануарларын аулау, кг» (41-жол) жолы бойынша үй шаруашылығының мүшелері бір жылдың ішінде табиғи ортада аулаған балықтың және

басқа да су жануарларының саны килограммен көрсетіледі.

28. V бөлім «1 қаңтардағы ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеуге арналған ауыл шаруашылығы техникалары мен жабдықтарының қолда бары туралы мәліметтер» бос жолдарда Өнеркәсіптік өнімдердің статистикалық жіктеуішіне сәйкес енгізіледі:

ауыл және орман шаруашылығына арналған тракторлар;
с о қ а л а р ;
қопсытқыштар және культиваторлар;
делегейлі және ара үлгісіндегі тырмалар;
ротаваторлар (топырақтық фрезасы бар механикаландырылған культиваторлар);
өзге де тырмалар, отауыштар және кетпендер;
с е п к і ш т е р ;
минералды және органикалық тыңайтқыштарды шашқыштар;
тракторға құрастырылған шалғыларды қоса алғанда, шалғылар;
б ү й і р л і т ы р м а л а р ;
сабан немесе шөпке арналған іректеуіш престер;
картоп қазғыштар және картоп жинағыш машиналар;
қ а т а р л а п д е с т е л е г і ш т е р ;
қызылша егісінде сабақ кескіш машиналар және қызылша жинайтын машиналар;
а с т ы қ ж и н а й т ы н к о м б а й н д а р ;
сүрлем жинайтын және жүзім жинайтын комбайндар, ағаштар мен бұталардан
жемістер мен жидектерді жинауға арналған машиналар;
м а қ т а ж и н а й т ы н м а ш и н а л а р ;
з ы ғ ы р ж и н а й т ы н м а ш и н а л а р ;
жүгері жинайтын машиналар, жеміс түптерін жұлға арналған машиналар, собық
тазартқыштар және өзге де өнім жинайтын машиналар;
с у а р у қ ұ р а л д а р ы ;
ауылшаруашылық тракторларына орнатуға арналған ұнтақ бүріккіштер мен
ш а ш қ ы ш т а р ;
с а у у м а ш и н а л а р ы ;
жануарларға жем дайындауға арналған машиналар;
т р а к т о р т і р к е м е л е р і ;
тұқымдарды, дәнді немесе құрғақ бұршақты дақылдарды тазалауға, сұрыптауға
немесе калибрлеуге арналған машиналар;
ж ү к а в т о м о б и л ь д е р і к ө р с е т і л е д і .

Егер шаруашылықта бөлімде көрсетілмеген ауыл шаруашылығы техникасы болса, онда сол техниканы да бос жолдарға енгізіледі.

«Өнімдерді өңдеуге арналған жабдықтар» жолы бойынша бос жолдарда келесі жабдықтардың мынадай түрлері:
сүтті өңдеуге және қайта өңдеуге арналған жабдықтар;

басқа топтамаларға енгізілмеген дән мен кептірілген көкөністерді ұсақтауға немесе өңдеуге арналған жабдықтар; электрлі емес наубайхана пештері; тамақ дайындауға немесе ысытуға арналған тұрмыстық емес жабдықтар; нан-тоқаш өнімдерін өндіруге арналған жабдықтар; етті немесе үй құсының етін қайта өңдеуге арналған жабдықтар; жемістерді, жаңғақтарды немесе көкөністерді қайта өңдеуге арналған жабдықтар; өсімдік немесе жануарлар майларын немесе тоң майды сығындауға, дайындауға арналған жабдықтар көрсетіледі.

Егер қандай да бір шаруашылықтардың бөлімде көрсетілмеген ауыл шаруашылығы өнімдерін өңдейтін басқа да жабдықтары болған жағдайда, оны да сол бос жолдарға енгізеді.

29. VI «1 қаңтарға ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға және мал ұстауға арналған құрылыстар, басқа да құрылыстар» бөлімінде жарықтандыруы, арнайы жабдығы, температуралық режимді ұстап тұратын желдеткіші бар жерасты және жерүсті күрделі құрылыстар мен ғимараттар бойынша ақпарат енгізіледі.

Құрылыстар бойынша көрсеткіштер «Негізгі қорлар жіктеуішіне» (бұдан әрі - НКЖ), осы Әдіснаманың 8-қосымшасына сәйкес енгізіледі.

Ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға арналған құрылыстар мен ғимараттардың сыйымдылығы қойманың сақтау орнының немесе ғимараттың пайдалы көлемін өнімнің 1 текше метрінің орташа салмағына көбейту арқылы есептеледі.

«Ауыл шаруашылығы малдарын ұстауға арналған құрылыстар» жолы бойынша бос жолдарда құрылыстың түрі көрсетіледі: ірі қара мал, шошқа, қой мен ешкі, жылқы, өзге де малдар, құс ұстауға және малдарды бірге ұстауға, басқа да түрлеріне арналған, сондай-ақ құрылыс түрлері бойынша мал орындарының саны көрсетіледі. Әртүрлі малдарды бірге ұстауға арналған құрылыстарға мал орнының саны қойылмайды.

«Өсіруге арналған жылыжайлар» жолы бойынша жабық жерде көкөністер мен саңырауқұлақтар, гүлдер мен басқаларды өсіруге арналған алаңдар бойынша деректер енгізіледі. Алаң шаршы метрмен көрсетіледі.

4. Шаруа немесе фермер қожалықтары бойынша жазбаларды жүргізу тәртібі

30. Кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің аумағында тіркелген құрылысы, мекені және малының болуына қарамастан, барлық шаруа немесе фермер қожалықтары әр шаруашылық бойынша есепке алумен қамтылады.

Шаруа немесе фермер қожалықтарының басшысы басқа көшеге немесе басқа елді мекенге тұрғылықты орнын өзгерткен жағдайда «Шаруа немесе фермер қожалықтары басшысының тұрақты тұратын жері» жолында бұрынғы мекенжайы жаңа мекенжайға ауыстырылады.

Егер шаруа немесе фермер қожалығы бірнеше қожалыққа тарап кетсе, онда бұрынғы қожалықтың мекенжай бөлігін сызып тастап, себептерін жазады («...-ке бөлінді») және жерге ие болу туралы жаңадан берілген актінің нөмірі және күні қойылады. Содан кейін жерге ие болу актісі мен басқа да құжаттарға сәйкес жаңадан құрылған шаруашылықтарды енгізеді.

Шаруа немесе фермер қожалығының мекенжайы оған ауыл шаруашылығы өнімін өндіруге арналып берілген жер үлесінің нақты тұрған жеріне сәйкес болуы қажет. Егер елді мекеннен тыс жерлер бар болған жағдайда, онда ол «шаруа немесе фермер қожалығының қосымша мекенжайы» жолы бойынша көрсетіледі.

Шаруа немесе фермер қожалықтары қызметінің негізгі бағыты: өсімдік шаруашылығы, мал шаруашылығы немесе аралас шаруашылық (өсімдік шаруашылығы мен мал шаруашылығы) болып табылады.

31. I «Шаруа немесе фермер қожалықтарының құрамы туралы мәліметтер» бөлімі жылына бір рет 1 қаңтарға толтырылады.

1-жол бойынша ауылшаруашылығы өндірісімен шұғылданатын қызметкерлердің орташа жылдық санын көрсетеді. Оларға шаруа немесе фермер қожалығының барлық жұмыс істейтін мүшелері, осы шаруа немесе фермер қожалығында жалданып жұмыс істейтін азаматтар (еңбек шарты немесе келісімшарт бойынша қабылданған), соның ішінде маусымдық жұмысқа тартылғандар жатады.

Қызметкерлердің орташа жылдық санын есептеу үшін есептеу арқылы анықталатын қызметкерлердің орташа айлық санын пайдаланады. Мысалы. 3-20 мамыр аралығында 5 жалдамалы қызметкер 18 күнді жұмыспен өтеді. Мамырдағы жалдамалы қызметкерлер санының жиынтығы 1 күнде жұмыс істейтіндердің санын осы айдағы жұмыспен өтелген күн санына көбейту арқылы есептеледі ($5 \times 18 = 90$ адам-күндер). Мамырдағы жалдамалы қызметкерлер санының жиынтығы 90 адам-күнді құрайды, мамырдағы күнтізбелік күннің саны 31, жалдамалы қызметкерлердің тізімдік саны орта есеппен мамырда 3 адамды ($90/31$) құрады, оған шаруа қожалығының тұрақты жұмыс істейтін мүшелерінің санын қосамыз, мысалы 4 адам, сонда $3+4=7$ (адам) шығады.

Шаруа қожалығының қай айда тіркелгеніне қарамастан, қызметкерлердің орташа жылдық саны қызметкерлердің орташа айлық санын жұмыстың барлық айларына қосу арқылы және алынған соманы 12-ге бөлу жолымен анықталады. Мысалы, шаруа немесе фермер қожалығы 1 сәуірде тіркелген. Шаруа қожалығының тұрақты жұмыс істейтін мүшелерінің саны 4 адам. Мамырда маусымдық жұмысқа 5 адам – 18 күнге және қыркүйекте 3 адам 10 күнге қабылданған болатын. Қызметкерлердің орташа айлық саны сәуірде – 4 адамды, мамырда 7 адамды ($5 \times 18 / 31 + 4$) құрады, маусым, шілде және тамызда адамнан, қыркүйекте – 5 адам $3 \times 10 / 30 + 4$), қазан, қараша және желтоқсанда 4 адамнан болды. Қызметкерлердің орташа жылдық саны 3,3 адамды $[(4+7+4+4+4+5+4+4+4) / 12]$ құрайды.

2-жол бойынша жұмыс істейтіндердің жалпы санынан жұмыс істейтін әйелдердің

орташа жылдық саны жеке көрсетіледі, ол ұқсас тәсілмен есептеледі.

3-жол бойынша маусымдық жұмысқа тартылғандарды ескере отырып, жалдамалы қызметкерлердің (еңбек шарты немесе келісімшарт бойынша қабылданған) орташа жылдық саны жеке көрсетіледі. [2-мысалда мамырда 5 адам 18 күнге және қыркүйекте 3 адам 10 күнге тартылды. Жалдамалы қызметкерлердің орташа жылдық саны $0,3 (5 \times 18 / 31 + 3 \times 10 / 30) / 12$ құрайды]

4-жол бойынша тек қана ауылшаруашылығы өнімдерін қайта өңдеумен және басқа да қызмет түрлерімен (ауыл шаруашылығынан басқа) шұғылданатын қызметкерлердің орташа жылдық саны көрсетіледі.

32. II «1 қаңтарға кенттік, ауылдық әкімшілік аумағы шегінде және шегінен тыс жалға берілген (жалға алынған) меншіктегі жерлер» бөлімнің А бөлігінде иелік етуге немесе уақытша пайдалануға алынған жалпы жер алаңы (ҮШЕА дәптерінде ескерілетін үй жанындағы учаскелерден басқа) шаруа немесе фермер қожалығын тіркеу кезінде алынған жерді пайдалану құқығына акті негізінде толтырылады және 1-жолға қойылады. Егер осы жер немесе оның бөлігі жалға берілсе, онда ол алаң 10-жол бойынша көрсетіледі. Егер жер алаңының актісі бойынша тіркелгеннен басқа жер қосымша жалға алынса, онда осы алаңды 11-жолда көрсеткен жөн. Жер бойынша барлық көрсеткіштер гектармен толтырылады.

10, 11-жолдар жер шаруашылық меншігінде болған жағдайда ғана толтырылады. Егер жер жалға алынған болса (соның ішінде ұзақ мерзімді) 10 және 11-жолдар толтырылмайды.

II бөлімнің Б бөлігінде ағымдағы жылғы гектармен өлшенген астыққа арналған ауыл шаруашылығы дақылдары туралы деректер шаруа немесе фермер қожалығының басшысынан немесе оның мүшелерінен сұрау жүргізу арқылы толтырылады.

Бақтардағы қатараралық егістер тиісті дақылдың егістік алаңының қорытындысына және барлық егістік алаңының қорытындысына енгізіледі. Отамалы дақылдардың қатараралық егістері, сондай-ақ қайталанған (аңыздық) егістер егістік алаңына кірмейді. Егістік алаңында баулар, жидектіктер, жасыл көгал, жолдар және ауыл шаруашылығы дақылдары егілмеген басқа алаңдар есептелмейді.

«Дәнді (күрішті қоспағанда) және бұршақты дақылдар» 13-жолы бойынша дән түрінде пайдалануға арналған сақталып қалған күздік (бидай, қара бидай, арпа) және жаздық дәнді дақылдар (бидай, арпа, сұлы, масақтылар қоспасы, жүгері, тары, қарақұмық, күріш, құмай жүгері, дәнді бұршақтылар) егісі енгізіледі. Басқа мақсаттарға (көк азыққа, сүрлемге, пішенге) арналған дәнді дақылдар бұл жолға енгізілмейді.

13-жолдан есепті жылы егілген дәнді дақылдардың түрлері бойынша егістіктер белгіленеді (14-26-жолдар). Жүгері егісіне (15-жол) сүрлем мен жасыл азыққа пайдаланылатын, сүттенгенге дейінгі балауыз, сүтті-балауыз және балауызданып піскен жүгеріні алып тастағанда, толық піскен жүгерінің дәні кіреді. Бұл дақылдар азықтық дақылдар бойынша (58-жол) көрсетіледі.

28-35-жолдар бойынша тиісінше майлы дақылдарға арналған алаңдар көрсетіледі. Күнбағыс егісіне ағымдағы жылы өндірілген егістер, сондай-ақ қыстың алдында өндірілген күнбағыстың дәнге сақталған егістері кіреді. Күнбағыстың сүрлемдік егістері бұл көрсеткішке кірмейді.

36-жол бойынша күріш егістігіне арналған алаң көрсетіледі.

«көкөністер және бақша дақылдары, тамыр жемістілер және түйнек жемістілер» 37-55-жолдар бойынша қырыққабат, бұрыш, қияр, баялды, қызанақ, асқабақ, кәді, асханалық сәбіз, сарымсақ, басты пияз, шомыр, шалғам, асханалық қызылша, қауын, қарбыз, картоп, қант қызылшасы, саңырауқұлақ және өзге де көкөністер егілген алаңдар енгізіледі.

56-жол бойынша темекі егісінің алаңы көрсетіледі.

57-жол бойынша дәнінен тазартылған немесе тазартылмаған мақта көрсетіледі мақта егісінің барлық нақты алаңы есепке алынады, оған көлеңкелеу үшін жағалай отырғызылған тұт ағашының жолақтары, жеке тұрған ағаштардың көлеңкелік алаңдары көрсетіледі.

Азықтық дақылдар бойынша (58-66-жолдар) барлық азықтық дақылдардың егістері (азықтық тамыр жемісті дақылдар, дәнді және дәнді бұршақты, азықтық бақша (азықтық асқабақ, азықтық қарбыз және азықтық кәділер), азықтық жүгері, азықтық қырыққабат), дақылдық себілген пішендіктер және жайылымдар (көпжылдық және біржылдық) және басқалары көрсетіледі.

67-жол бойынша ашық жерде өсірілетін гүл егістігіне арналған алаң көрсетіледі.

Көпжылғы дақылдар алаңдары бойынша деректер Г бөлімшесінде (68-83-жолдар бойынша) жеке көрсетіледі.

Шаруа немесе фермер қожалықтары бойынша егістік алаңдары туралы деректер үй жанындағы телімді есепке алмағандағы жерді қамтиды.

33. «Шаруашылықтың жеке меншігі болып табылатын мал (басы)» III-бөлімінде шаруа немесе фермер қожалықтарын аралау, шаруашылық басшысына сұрау жүргізу және малдарды тірі күйінде есептеу, малдар фермада (үй ауласында) болған кезінде жүргізіледі.

Егер нақты есептеуді жүзеге асыру мүмкін болмаған жағдайда мал басы туралы деректер ауыл шаруашылығы малдары басының нақты саны туралы осы шаруа немесе фермер қожалығының иесіне сұрау жүргізу арқылы жазылады.

Есепті жылғы 31 желтоқсанның түнінде сағат 12-ден кейін сатылған, сойылған немесе өлген малдар, бар малдармен бірге сол шаруашылық бойынша есептелінеді, ал 31 желтоқсаннан келесі жылдың 1 қаңтарына қараған түні сағат 12-ден кейін алынған төл және көрсетілген мерзімнен кейін басқа да әкелінген мал есепке кірмейді.

Шаруа немесе фермер қожалықтары бойынша малдардың жалпы санына сол немесе басқа шаруашылықтың (және ҮШЕА дәптерінде ескерілген) қызметкерлерінің жеке меншігіне жататын мал басы кірмейді.

Мұндай мал болған жағдайда шаруа қожалығының басшысы жергілікті атқарушы органның маманына отарында малдары бар азаматтардың тізімін беру керек. Бұл мал ҮШЕА дәптеріне халықтың малы ретінде жазылады.

ШФҚЕА дәптерінде ол малдардың жайылымда және өрісте не болмаса жұмыста немесе басқа шаруашылықтың қарауында жүргеніне қарамастан, шаруашылықтың иелігіндегі барлық мал көрсетіледі.

Егер шаруа немесе фермер қожалығы малды үй шаруашылықтарына өсіруге (бордақылауға) беретіндігі анықталған болса, онда осы мал төлдері санының үй шаруашылықтары бойынша есепке алу дәптеріне кірмегенін анықтау қажет.

Осындай фактілер анықталған жағдайда жергілікті атқарушы органның малдардың есебін жүргізуші маманы ЭӘШБЕА БҚ өзгерістер енгізеді, яғни бұл малды үй шаруашылығынан алып тастайды.

Бұл жағдайда тағы да бір рет сол мал санының шаруа немесе фермер қожалықтары бойынша енгізілгенін тексеру керек.

Егер шаруашылықта шарт бойынша бордақылауға қойылған мал болса мұндай малдың саны туралы мәлімет ҮШЕА дәптерінде жазылмайды.

Егер шаруашылықта сол кенттің, ауылдың және ауылдық округтің аумағында тұрмайтын адамның иелігіндегі мал болса, онда мұндай малдың саны туралы мәлімет ШФҚЕА дәптеріне, «қосымша мәліметтер» бөлімінде мал ұстайтын шаруашылыққа жазылады.

Малдың есебін жүргізу кезінде малдар мен құстардың түрлері ШФҚЕА дәптеріне сәйкес бөліп көрсетіледі.

Басқа шаруашылықтардан ұзақ ұстауға қабылданған малдарды өткізіп және есепке алынбауын болдырмау мақсатында, барлық жағдайда есеп малдың тұрған жері бойынша жүргізіледі. Сонымен қатар бұл малдың нақты кімге тиесілігі мұқият тексеріледі және ақпарат Қосымша мәліметтерде көрсетіледі.

Малды есепке алу кезінде «Ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (қызметтердің) статистикалық жіктеуішіне» сәйкес малдың және құстың түрлері бөліп көрсетіледі.

34. «1 қаңтардағы ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеуге арналған ауыл шаруашылығы техникалары мен жабдықтарының қолда бары туралы мәліметтер» IV-бөлімде Өнеркәсіп өнімдерінің статистикалық жіктеуішіне сәйкес мыналардың бар екені туралы мәліметтер бос жолдарға енгізіледі:

ауыл және орман шаруашылығына арналған тракторлар;
соқалар;
қопсытқыштар және культиваторлар;
делегейлі және ара үлгісіндегі тырмалар;
ротоваторлар (топырақтық фрезасы бар механикаландырылған культиваторлар);
өзге де тырмалар, отауыштар және кетпендер;

с е п к і ш т е р ;

минералды және органикалық тыңайтқыштарды шашқыштар;
тракторға құрастырылған шалғыларды қоса алғанда, шалғылар

б ү й і р л і т ы р м а л а р ;

сабан немесе шөпке арналған іректеуіш престер;
картоп қазғыштар және картоп жинағыш машиналар;

қ а т а р л а п д е с т е л е г і ш т е р ;

қызылша егісінде сабақ кескіш машиналар және қызылша жинайтын машиналар;

а с т ы қ ж и н а й т ы н к о м б а й н д а р ;

сүрлем жинайтын және жүзім жинайтын комбайндар, ағаштар мен бұталардан
жемістер мен жидектерді жинауға арналған машиналар;

м а қ т а ж и н а й т ы н м а ш и н а л а р ;

з ы ғ ы р ж и н а й т ы н м а ш и н а л а р ;

жүгері жинайтын машиналар, жеміс түптерін жұлуға арналған машиналар, собық
тазартқыштар және өзге де өнім жинайтын машиналар;

с у а р у қ ұ р а л д а р ы ;

ауылшаруашылық тракторларына орнатуға арналған ұнтақ бүріккіштер мен
ш а ш қ ы ш т а р ;

с а у у м а ш и н а л а р ы ;

жануарларға жем дайындауға арналған машиналар;

т р а к т о р т і р к е м е л е р і ;

тұқымдарды, дәнді немесе құрғақ бұршақты дақылдарды тазалауға, сұрыптауға
немесе калибрлеуге арналған машиналар;

ж ү к а в т о м о б и л ь д е р і .

Егер шаруашылықта бөлімде көрсетілмеген ауыл шаруашылығы техникасы болса,
онда сол техниканы да бос жолдарға енгізу қажет.

«Қайта өңдеуге арналған жабдықтар» жолы бойынша бос жолдарда мынадай
жабдықтардың бар екені көрсетіледі:

с ү т т і ө н д е у г е ж ә н е қ а й т а ө н д е у г е а р н а л ғ а н ж а б д ы қ т а р ;

басқа топтамаларға енгізілмеген, дән мен кептірілген көкөністерді ұсақтауға немесе
ө н д е у г е а р н а л ғ а н ж а б д ы қ т а р ;

электрлі емес наубайхана пештері; тамақ дайындауға немесе ысытуға арналған
т ұ р м ы с т ы қ е м е с ж а б д ы қ т а р ;

н а н - т о қ а ш ө н і м д е р і н ө н д і р у г е а р н а л ғ а н ж а б д ы қ т а р ;

етті немесе үй құсының етін өңдеуге арналған жабдықтар;

жемістерді, жаңғақтарды немесе көкөністерді өңдеуге арналған жабдықтар;

өсімдік немесе жануарлар майларын немесе тоң майларын сығындауға, дайындауға
а р н а л ғ а н ж а б д ы қ т а р .

Егер қандай да болмасын шаруашылықтың бөлімде көрсетілмеген ауыл

шаруашылығы өнімдерін өңдейтін басқа да жабдықтары болған жағдайда, оны да сол б о с ж о л д а р ғ а ж а з у к е р е к .

35. «1 қаңтарға ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға және мал ұстауға арналған құрылыстар, басқа да құрылыстар» V-бөлімінде жарықтандыруы, арнайы жабдығы, температуралық режимді ұстап тұратын вентиляциясы бар жерасты және жерүсті күрделі құрылыстар мен ғимараттар бойынша ақпарат көрсетіледі. Құрылыстар бойынша көрсеткіштер НКЖ, осы Әдіснаманың 8-қосымшасына сәйкес енгізіледі.

Ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға арналған құрылыстар мен ғимараттардың сыйымдылығы қойманың сақтау орнының немесе ғимараттың пайдалы көлемін өнімнің 1 текше метрінің орташа салмағына көбейту арқылы есептеледі.

«ауыл шаруашылығы малдарын ұстауға арналған құрылыстар» жолы бойынша бос жолдарда құрылыстың түрі көрсетіледі: ірі қара мал, шошқа, қой мен ешкі, жылқы, өзге де малдар, құс ұстауға және малдарды бірге ұстауға, басқа да түрлеріне арналған, сондай-ақ құрылыс түрлері бойынша мал орындарының саны көрсетіледі. Әр түрлі малдарды бірге ұстауға арналған құрылыстарға мал орны саны қойылмайды.

«Мұнай өнімдерін сақтауға арналған ыдыстың бары» жолы бойынша мұнай өнімдерін сақтауға арналған стационарлы және жылжымалы металл резервуарлардың (автоцистерналар) болуы, бірлікпен және олардың тиісті сыйымдылығы – текше метрмен көрсетіледі.

«өсіруге арналған жылыжайлар» жолы бойынша жабық жерде көкөністер, гүлдер мен саңырауқұлақтар, гүлдер және тағы басқаларды өсіруге арналған алаңдар бойынша деректер жазылады. Алаң шаршы метрмен көрсетіледі.

«Ауыл шаруашылығы техникаларын сақтауға арналған жайлар» жолы бойынша ауыл шаруашылығы техникасын сақтауға арналған үй-жайлардың саны (күрделі, ыңғайластырылған және жабындыдан ғана тұратын үй-жайлар), бірлікпен және оларға тиісті алаң шаршы метрмен көрсетіледі.

«1 қаңтарға сатып алу кооперативтік бірлестіктердің, сатып алу орталықтардың нақты бары» VI-бөлімде тауарлар бойынша деректер заттай мәнде көрсетіледі.

«Қосымша мәліметтер» VII-бөлімінде жалға берілген (немесе алынған) жер туралы деректер, оның кімге берілгені (немесе кімнен алынғаны) көрсетіліп, сондай-ақ басқа да қосымша мәліметтер көрсетіледі.

5. Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің дәйектілігіне нақтылауды жүргізу тәртібі

36. Нақтылауды жүзеге асыру үшін аумақтық статистика органы тиісті облыс әкімдігінің басшылығымен келісім бойынша жыл сайын осы Әдіснаманың 9-қосымшасына сәйкес нысан бойынша Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің дәйектілігіне нақтылау жүргізу кестесін (бұдан әрі – Кесте) бекітеді.

Кестеде есепті жылдың 20 қаңтарынан 20 маусымына дейін және 20 шілдесінен 20 желтоқсанына дейін жүргізілетін нақтылауды өткізу орны мен мерзімі көрсетіледі. Кезекті есепті жылға арналған кесте алдыңғы есепті жылдың 25 желтоқсанына дейін құрастырылады және бекітіледі.

37. Уәкілетті органның ведомствосы нақтылау қорытындысы бойынша кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімдерімен бірге елді мекендерге шығу және үй шаруашылықтарын аралау арқылы тіркеу жазбаларына осы Әдіснаманың 9-қосымшасының нысаны бойынша Кестеге сәйкес салыстыра тексеру жүргізеді.

38. Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің дәйектілігін нақтылауды аумақтық статистика органдарының лауазымды тұлғалары мынадай бағыттар бойынша жүзеге асырады:

1) әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізудің осы Әдіснаманың талаптарына сәйкестігі;

2) әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің жазбаларын тұрғын үй қоры статистикалық тіркелімінің (бұдан әрі – ТҚСТ) деректерімен салыстыру арқылы нақтылау;

3) 7-р, 6-ж, 7-ж, 6-р ұсынылған статистикалық нысандармен әр шаруашылық бойынша есепке алудың тіркеу жазбаларды нақтылау;

4) үй шаруашылықтарына бару кезінде Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 30 қаңтардағы № 7-1/68 бұйрығымен бекітілген Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11127 болып тіркелген Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру ережесіне сәйкес толтырылатын ауылшаруашылығы жануарларын бірдейлендіру жөніндегі деректер базасындағы (бұдан әрі – АЖБ ДБ) бар ақпаратты қолданып, әр шаруашылық бойынша есепке алу жазбаларын нақтылау.

39. Есепті жыл ішінде тиісті облыстың барлық аудандары нақтылаумен қамтылады. Есепті жылы нақтылау жүргізу үшін аралауға жататын кенттердің, ауылдардың санын тиісті облыстың аумақтық статистика органының басшысы анықтайды, бірақ облыс кенттерінің, ауылдарының жалпы санының 50 пайызынан кем болмауы керек.

Нақтылауды жүргізу жұмысы екі кезең бойынша жүргізіледі.

40. Бірінші кезеңде жұмыс жүргізу тәртібі өзіне:

әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізудің Әдіснаманың талаптарына сәйкессіздіктерін анықтау, ЭӘШБЕА БҚ-дағы жазбаларды ТҚСТ деректерімен және 7-ж, 7-р, 6-ж, 6-р статистикалық нысандарында тапсырылған алғашқы статистикалық деректермен салыстыру жұмыстарын жүргізуді қамтиды.

ҮШЕА «Тұрғын үй жағдайлары» II бөлімі бойынша нақтылау жазбаларды ТҚСТ деректерімен іріктеп салыстыру арқылы жүргізіледі. Бұл салыстыруды жүргізу үшін аумақтық статистика органдары нақтылаумен қамтылған елді мекен бойынша тұрғын үйлердің тізбесін алдын ала қалыптастырады. Кестеге сәйкес, Нормативтік құқықтық

актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10525 болып тіркелген, Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 19 ақпандағы № 110 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасының тұрғын үй қорын мемлекеттік есепке алуды жүзеге асырудың бірыңғай қағидаларына сәйкес ТҚСТ-дан тұрғын үйлердің тізбесі қалыптастырылады. Аумақтық статистика органының лауазымды тұлғасы салыстыру үшін үйлер санының өлшемін анықтайды (іріктеме мөлшері шағын елді мекендерде (200 үй шаруашылығынан аз) 10%-ды құрайды, орташа елді мекендерде (200 үй шаруашылығынан көп, бірақ 1000-нан көп емес) іріктеме мөлшері 3%-дан 5%-ға дейін, бірақ 20 үй шаруашылығынан кем емес, ірі елді мекендерде (1000 үй шаруашылығынан астам) іріктеме мөлшері 1-3% құрайды, бірақ елді мекендегі барлық үй шаруашылықтарының санынан 20 үй шаруашылығынан кем емес үйдің сәйкестендіру коды бойынша ТҚСТ деректерімен нақтылау кезінде жалпы және тұрғын алаң көлемінің, тұрғын үй типінің, тұрғын үйдің меншік түрінің, бөлмелер санының, сыртқы қабырға материалдарының, тұрғын үй-жайды абаттандырудың (электр, су құбыры, ыстық сумен қамтамасыз ету, кәріз, ванна, себізгі, ЖЗО-дан жылыту, жеке қондырғылардан жылыту, газ, электр плитасы, жеке су жылытқыштан ыстық сумен жабдықтау, пештен жылыту) сәйкестігіне жазбаларды салыстыру жүзеге асырылады.

«Қолданыстағы және жеке меншікке жататын жерлер» III-бөлімінің деректерін нақтылау үшін ЭӘШБЕА БҚ-да тиісті күнге белгілі елді мекен бойынша қорытынды көрсеткіштер (барлық жердің және ауылшаруашылық дақылдарының түрлері бойынша жер алаңы) шығарылады. ЭӘШБЕА БҚ толтырылған көрсеткіштер бойынша алынған сомалар 6-р және 7-р статистикалық нысанындарда тапсырылған тиісті көрсеткіштермен салыстыра тексеріледі.

«Шаруашылықтың жеке меншігі болып табылатын мал (басы)» деген IV-бөлімі бойынша, «1 қаңтарға ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеуге арналған ауыл шаруашылығы техникалары мен жабдықтарының қолда бары туралы мәліметтер» V-бөлімі бойынша және «1 қаңтарға ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға және малдарды ұстауға арналған құрылыстар, басқа да құрылыстар» VI-бөлімі бойынша деректерді 7-ж және 6-ж статистикалық нысандарында ұсынылған тиісті көрсеткіштермен нақтылау жүргізіледі. IV-бөлімі бойынша ауыл шаруашылық мал басы деректерін нақтылау үшін ЭӘШБЕА БҚ-да тиісті күнге белгілі елді мекен бойынша қорытынды көрсеткіштерді (ауыл шаруашылық малдарының түрлері бойынша мал саны) шығарылады.

V және VI-бөлімдер бойынша нақтылау жүргізу үшін ЭӘШБЕА БҚ-да тиісті күнге белгілі елді мекен бойынша қорытынды көрсеткіштерді (ауыл шаруашылығы техникалары мен жабдықтары, сонымен қатар ауылшаруашылық құрылыстар түрлерінің саны) шығарылады. ЭӘШБЕА БҚ-да қорытынды көрсеткіштер (тиісті күнге белгілі елді мекен бойынша) 6-ж, 7-ж статистикалық нысандарында ұсынылған сәйкес көрсеткіштермен нақтыланады.

Орташа елді мекендерде ЭӘШБЕА БҚ III, IV, V және VI бөлімдерінің әрқайсысы бойынша нақтылаулар жүргізу үшін 2-3 негізгі көрсеткіш іріктеледі, сол көрсеткіштер бойынша 6-ж, 6-р, 7-р, 7-ж статистикалық нысандарында ұсынылған тиісті көрсеткіштермен нақтылау жүзеге асырылады.

41. Екінші кезеңдегі жұмыстарды жүргізу тәртібі АЖБ ДБ-да қамтылған ақпаратты пайдаланып, үй шаруашылықтарына іріктей отырып бару жолымен ЭӘШБЕА БҚ жазбаларды нақтылау жөніндегі жұмыстарды жүргізуді қамтиды.

Аумақтық статистика органының лауазымды тұлғасы қарапайым кездейсоқ іріктеу әдісімен іріктеп, баруға жататын үй шаруашылықтарының саны мен тізбесін анықтайды. Іріктеме арнайы бағдарламалық қамтамасыз етулердің көмегімен жүзеге асырылады. Іріктеме мөлшері шағын елді мекендерде 10%-ды құрайды, орташа елді мекендерде іріктеме мөлшері 3%-дан 5%-ға дейін, бірақ 20 үй шаруашылығынан кем емес, ірі елді мекендерде іріктеме мөлшері 1-3% құрайды, бірақ елді мекендегі барлық үй шаруашылықтарының санынан 20 үй шаруашылығынан кем болмауы керек.

Аумақтық статистика органының лауазымды тұлғасы ветеринария саласындағы маманмен бірлесіп (келісім бойынша) бару үшін іріктеліп алынған үй шаруашылықтарының тізбесі бойынша ЭӘШБЕА БҚ-да АЖБ ДБ көрсеткіштерімен малдың түрі және саны бойынша нақтылауды жүзеге асырады. АЖБ ДБ үй шаруашылығы иесінің немесе мүшесінің ЖСН-і немесе тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда) бойынша іздестіру жүргізіледі. Бұдан әрі ЭӘШБЕА БҚ IV-бөлімінде көрсетілген мал басының саны бойынша ауыл шаруашылығы малының саны АЖБ ДБ-дағы ауыл шаруашылығы малының жасы және жыныстық топтары бойынша жазбалар санымен салыстырылады. Ауыл шаруашылығы малының түрі мен санын нақты үй шаруашылығы бойынша ағымдағы жылғы 1 қаңтардағы және 1 шілдедегі жағдай бойынша ЭӘШБЕА БҚ деректерін нақтылау ағымдағы жылғы 1 қаңтардан және 1 шілдеден кейін болған ауылшаруашылығы малының қозғалысын (сатып алынуын, төлденуін және қатардан шығуын) есепке ала отырып жүзеге асырылады. Ауыл шаруашылығы малының қозғалыстарын есепке алу үшін АЖБ ДБ «Есепке қою күні» және «Есептен шығарылу себебі» бағандарындағы ақпарат пайдаланылады.

ЭӘШБЕА БҚ деректерін нақтылау және олардың дәйектілігін растау үшін кенттің, ауылдың, ауылдық округ әкімінің немесе әкімдігінің, аумақтық статистика органдарының лауазымды тұлғаларының қатысуымен және ветеринария саласындағы маманмен (келісім бойынша) бірге іріктеп алынған үй шаруашылықтарына бару жүзеге асырылады.

Іріктеп алынған үй шаруашылықтарына бару кезінде әр шаруашылық бойынша есепке алудың тіркеу жазбаларын келесі жолмен нақтыланады:

ауылшаруашылық малын нақты қайта есептеу арқылы жүргізіледі. Егер нақты қайта есептеуді жүзеге асыру мүмкін болмаған жағдайда, нақтылау ауылшаруашылық мал басы санының іс жүзіндегі нақты саны туралы үй шаруашылығының иесі немесе

осы шаруашылықтың кәмелетке толған мүшесінен сұрау арқылы жүргізіледі; картоп, көкөністер және жеміс-жидек дақылдарына және басқа да дақылдарға арналған егістік алаңдарын өлшеу арқылы жүргізіледі.

42. Жүргізілген нақтылау қорытындысы бойынша аумақтық статистика органдарының лауазымды тұлғалары осы Әдіснаманың 10-қосымшасына сәйкес нысан бойынша міндетті түрде әр шаруашылық бойынша есепке алу нысандары бойынша тіркеу жазбаларының сәйкессіздігі немесе сәйкестігі туралы акт (бұдан әрі – Акт) жасайды. Акт үш данада жасалады. Актінің бір данасы ауылдық округтің әкімдігінде, екіншісі ветеринария саласының маманында, үшіншісі аумақтық статистика органында қ а л а д ы .

43. Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізудің Әдіснаманың талаптарына сәйкессіздігі бөлігіндегі бұзушылықтар, сондай-ақ АЖБ ДБ-дағы деректермен сәйкессіздіктері анықталған кезде айқындалған бұзушылықтар мен сәйкессіздіктер туралы ақпаратты аудандық статистика басқармаларының лауазымды тұлғалары қорытынды анықтамада көрсетеді және тоқсан сайын аудан әкіміне және Актінің (актілердің) көшірмесінің қосымшасымен облыстық статистика департаменттеріне ж і б е р е д і .

44. Үй шаруашылығы иесінің немесе осы шаруашылықтың кәмелетке толған мүшесінің дәйексіз деректерді ұсынуы анықталған жағдайда ЭӘШБЕА БК және АЖБ ДБ-ға өзгерістер енгізіледі, анықталған сәйкессіздік туралы ақпарат аудандық статистика басқармаларының лауазымды тұлғалары қорытынды анықтамада көрсетеді және үй шаруашылығының иесімен немесе шаруашылықтың кәмелетке толған мүшесімен түсіндіру жұмыстары жүргізіледі.

6. Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің дәйектілігіне жүргізілген нақтылау қорытындылары бойынша деректерге өзгерістер енгізу және ақпарат ұсыну тәртібі

45. Кент, ауыл, ауылдық округтің әкімі және ветеринар нақтылау негізінде анықталған бұзушылықтар туралы ақпаратты алған кезде бұзушылықтардың Актіде көрсетілген мерзімде жойылуын тиісті орындауды қамтамасыз етеді және аудандық статистика басқармаларына атқарылған жұмыс туралы ақпарат жібереді.

46. Аудандық статистика басқармалары тиісті облыстың аумақтық статистика органдарына ай сайын келесі айдың 3-ші күніне дейінгі мерзімде осы Әдіснаманың 11-қосымшасына сәйкес нысан бойынша Актілер мен әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің дәйектілігіне нақтылау жүргізу туралы ақпарат жолдайды.

47. Жергілікті атқарушы органдардың лауазымды тұлғаларын әкімшілік жауапкершілікке тарту мүмкін болмаған жағдайда, статистика органдары әкімнен бұзушылықты жою туралы ақпарат алған күннен бастап 5 жұмыс күні ішінде қарауға

және әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізуге жауапты лауазымды тұлғаларды тәртіптік жауапкершілікке тарту үшін аудандардың әкімдіктеріне материалдар жолдайды.

48. Бұзушылыққа жол берген лауазымды тұлғаларға қатысты қолданылған шаралар туралы ақпаратты, атап айтқанда тәртіптік жауапкершілікке тартылғандар туралы бұйрықтың көшірмесін не тәртіптік жауапкершілікке тарту мүмкін емес себептер туралы ақпаратты аудандардың әкімдіктері нақтылау қорытындылары туралы ақпаратты алған күннен бастап 30 күнтізбелік күн ішінде аумақтық статистика органдарына ұсынады.

49. Нақтылаудың қорытындылары бойынша аумақтық статистика органдары есепті тоқсаннан кейінгі 10 жұмыс күні ішінде тиісті облыс әкімінің атына анықталған бұзушылықтар туралы ақпаратты, тәртіптік жазаға тарту туралы аудандық әкімдіктердің жауаптарын қоса бере отырып тоқсан сайын жолдайды.

50. Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің дәйектілігіне нақтылауды жүргізу нәтижелері бойынша ауылдық округтердің жауапкершілікке тартылған әкімдері туралы ақпаратты аумақтық статистика органдары есепті тоқсаннан кейінгі 15 жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетіне осы Әдіснаманың 12-қосымшасына сәйкес тапсырады.

Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснамаға 1-қосымша

Приложение 1 к Статистической методологии по ведению похозяйственного учета и форм организации ведения регистрационных записей

Нысан
Форма

_____ облыстың, ауданның атауы/
наименование _____ области, _____ района
_____ кенттің, ауылдың, ауылдық округтің
атауы/наименование поселка, села, сельского округа

**ҮЙ ШАРУАШЫЛЫҚТАРЫН ЕСЕПKE АЛУ № _____ ДӘПТЕРІ
ТЕТРАДЬ УЧЕТА ДОМАШНИХ ХОЗЯЙСТВ № _____**

2016 – 2020 жылдарға арналған
на 2016-2020 годы

Дәптерге төмендегідей елді мекендердің шаруашылықтары жазылады (ірі елді мекендерде көшелері көрсетіледі):

В тетрадь записываются хозяйства следующих населенных пунктов (в крупных населенных пунктах указываются улицы):

_____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
 _____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
 _____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
 _____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
 _____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
 _____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
 _____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
 _____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
 _____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
 _____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.

Үй шаруашылығының дербес шоты _____ № (жер телімінің кадастрлық н ө м і р і)

Лицевой счет домашнего хозяйства _____ № (кадастровый номер земельного участка)

Мекенжайы:/ Адрес: _____ көшесі/улица, үйдің №/ дом № ____ пәтердің №/ к в . _____ №

Телефон _____

I. Үй шаруашылығы мүшелерінің тізімі*/

Список членов домохозяйства*

1	Үй шаруашылығы мүшесінің реттік н ө м і р і Порядковый номер члена домохозяйства	01	02	03	04	05
2	ЖСН/ИИН					
3	Тегі/Фамилия					
4	Аты/Имя					
5	Әкесінің аты/Отчество					
6	Жынысы (ер - 1, әйел - 2)/ Пол (муж - 1, жен. - 2)					
7	Бірінші жазылған үй шаруашылығы мүшесіне қатынасы Отношение к члену домашнего хозяйства, записанному первым	1	бірінші жазылған адам – 1, әйелі/күйеуі – 2, қызы/ұлы – 3, анасы/әкесі – 4, апасы/қарындасы/ағасы (інісі) – 5, жұбайының (зайыбының) ата-анасы – 6, келіні/жеңгесі/абысыны/күйеу баласы – 7, әжесі/атасы – 8, немересі – 9, туыстықтың басқа дәрежесі, жекжаттық – 10, туыс емес – 11 лицо, записанное первым – 1, жена/муж - 2, дочь/сын - 3, мать/отец - 4, сестра/брат - 5, родители супруга(и) - 6, невеста/сноха/зять - 7, бабушка/			

			дедушка - 8, внучка/внук - 9, другая степень родства/свойства - 10, не родственник - 11			
8	Ұлты/Национальность					
9		туу/ рождения				
10	Оқиға күнін көрсету керек	қайтыс болу/ смерти				
11	Указать даты событий	келу/ прибыл				
12		кету/ выбыл				
13	Осы елді мекенде уақытша тұрады Временно проживает в данном населенном пункте					
14	Кенттің, ауылдың, ауылдық округтың шегінен тыс уақытша кетуі туралы белгі/ Отметка о выбытии временно проживающих за пределы поселка, села, сельского округа					
15	Білім деңгейі Уровень образование	2016 жыл/ год				
		2017 жыл/ год				
		2018 жыл/ год				
		2019 жыл/ год				
		2020 жыл/ год				
мектепке дейінгі - 1, бастауыш - 2, негізгі орта - 3, жалпы орта - 4, бастауыш кәсіптік - 5, орта арнаулы - 6, аяқталмаған жоғары - 7, жоғары - 8, бастауыш білімі жоқ - 9, ешқандай білім деңгейіне қол жеткізбеген - 0 дошкольное - 1, начальное - 2, основное среднее - 3, общее среднее - 4, начальное профессиональное - 5, среднее специальное - 6, незаконченное высшее - 7, высшее - 8, не имеют начального - 9, не достигнут никакой уровень образования - 0						
16	Білім беру ұйымдарында оқитындар Обучающиеся в организациях образования	2016 жыл/ год				
		2017 жыл/ год				
		2018 жыл/ год				
		2019 жыл/ год				
		2020 жыл/ год				
мектепке дейінгі - 1, жалпы білім беретін мектеп - 2, техникалық және кәсіптік - 3, ЖОО - 4, жоғары оқу орнынан кейін - 5, біліктілікті арттыру курстары - 6 дошкольная - 1, общеобразовательная школа - 2, технического и профессионального - 3, ВУЗ - 4, послевузовская - 5, курсы повышения квалификации - 6						
17	Жұмыспен қамтылу жағдайы Положение в занятости	2016 жыл/ год				
		2017 жыл/ год				
		2018 жыл/ год				
		2019 жыл/ год				
		2020 жыл/ год				
жалдану бойынша жұмыс істеуші -1, жұмыс беруші - 2, жеке негізде жұмыспен қамтылған -3, жеке қосалқы шаруашылықта өнімді сату (айырбастау) үшін өндірумен айналысатын жұмыспен қамтылған - 4, кооператив мүшесі - 5, отбасылық кәсіпорынның көмектесетін (ақы төленбейтін) қызметкері - 6, жұмыссыз - 7, жұмыс күші құрамына кірмейтін тұлға - 8 работающий по найму -1, работодатель - 2, занятый на индивидуальной основе -3, занятый в личном подсобном						

хозяйстве производством продукции для продажи (обмена) - 4, член кооператива - 5, помогающий (неоплачиваемый) работник семейного предприятия – 6, безработный – 7, лицо не входящее в состав рабочей силы – 8						
18	Күнкөрістің негізгі қаражат көзі Источники средств к существованию	2016 жыл/ год				
		2017 жыл/ год				
		2018 жыл/ год				
		2019 жыл/ год				
		2020 жыл/ год				
жалдамалы жұмыстан табыс - 1, өз бетінше жұмыс істеуден табыс (жеке қосалқы шаруашылықтағы жұмыстан басқа) - 2, жеке қосалқы шаруашылықтағы жұмыс - 3, стипендия - 4, зейнетақы - 5, жәрдемақы - 6, туысқан немесе жақындардан материалдық көмек - 7, жеке меншіктен табыс, дивидент, сыйақылар - 8, асыраудағы – 9, ө з г е – 1 0 доход от работ по найму - 1, доход от самостоятельной занятости (кроме работы в личном подсобном хозяйстве) - 2, работа в личном подсобном хозяйстве - 3, стипендия - 4, пенсия - 5, пособие - 6, материальная помощь от родных или близких - 7, доход от собственности, дивиденды, вознаграждения - 8, иждивенец – 9, иное - 10						

- *- Егер үй шаруашылығы көп адамнан тұратын болса немесе ҮШЕА дәптерлерінің қолданылу мерзімі барысында көбейсе, онда үй шаруашылықтарның барлық мүшелері үшін қосымша бетті жабыстыру ұсынылады.
- *- Если же домохозяйство состоит из большего числа человек или увеличилось в течение срока действия тетрадей УДХ, то рекомендуется подклеить вкладыш, для записи всех членов домашних хозяйств.

II. Тұрғын үй жағдайлары/ Жилищные условия

Үйдің сәйкестендіру коды/ Идентификационный код дома _____
 Мекенжайдың тіркеу коды (МТК коды)/
 Регистрационный код адреса (код РКА) _____

		2016ж.	2017ж.	2018ж.	2019ж.	2020ж.
		/г.	/г.	/г.	/г.	/г.
1	Тұрғын үй типі Тип жилого дома	бір пәтерлі (жеке)/ <i>одноквартирный (индивидуальный)</i>				
		екі пәтерлі/ <i>двухквартирный</i>				
		үш және одан да көп пәтерлі/ <i>трех и более квартирный</i>				
2	Үйдің жағдайы Ситуация дома	Тұрғын үй / дом жилой	тұру үшін жарамды/ <i>пригодный для проживания</i>			
			ескірген/ <i>ветхий</i>			
			апатты/ <i>аварийный</i>			
			бос немесе иесіз/ <i>пустующий или бесхозный</i>			
		істен шыққан күні/ <i>дата выбытия</i>				

			Істен шыққан үй / дом выбыл	істен шығу себебі/ причина выбытия					
3	Меншік түрі Вид собственности		жеке/ частная						
			мемлекеттік/ государственная						
4	Алаң мөлшері шаршы м Размер площади, в кв. м		жалпы алаңы/ общая площадь						
			тұрғын алаңы/ жилая площадь						
5	Бөлме саны/ Количество комнат								
6	Абаттандыру (иә/жоқ)/ Благоустройство (да/нет)	электр/ электричество							
		сумен жабдықтау водоснабжение	үйдегі су құбыры/ водопровод в доме						
			үй сыртындағы су құбыры/ водопровод вне дома						
			құдықпен, колонкамен немесе басқалар/ колодец, колонка или др.						
			ауыз суын жеткізу/ доставка питьевой воды						
		кәріз/ канализация	орталық / центральная						
			басқа/ прочая						
		жылыту/ отопление	орталықтан жылыту/ центральное отопление						
			жеке қондырғылардан жылыту от инд. установок	Пеш печное	қатты жанармаймен на тверд. топливе				
					сұйық жанармаймен на жидком топливе				
					газбен/на газу				
		басқа/ прочее							
ванна немесе себезгі/ ванна или душ									
ыстық сумен жабдықтау горячее водоснабжение	орталық/ центральное								
	жеке су ысытқыштан / от индивидуальных водонагревателей								
Газ газ	желілік газ (табиғи)/ газ сетевой (природный)								
	сұйық газ / газ сжиженный								
еденүсті электр плитасымен/ электроплита напольная									
7	Сыртқы қабырғалардың материалдары/ материалы наружных стен								

III. Жеке меншіктегі және пайдаланудағы жерлер / Земля, находящаяся в личной собственности и пользования

№	2016ж./г.	2017ж./г.	2018ж./г.	2019ж./г.	2020ж./г.

1	А. 1 қаңтарға жеке меншікке жататын барлық жер, шаршы м. <i>Всего земли, находящейся в личной собственности на 1 января, в кв. м.</i>						
	оның ішінде: / в том числе:						
2	кұрылыс үшін / под постройками						
3	ауыл шаруашылығы жерлері үшін <i>под сельскохозяйственными угодьями</i>						
	оның ішінде: / в том числе:						
4	егістіктер / пашни						
5	көпжылдық екпе ағаштар / многолетние насаждения						
6	тыңайған жерлер / залежь						
7	жайылымдар / пастбища						
8	табиғи пішендіктер / сенокосы						
9	өзге де жерлер / прочие земли						
10	Б. 1 шілдеге, басқа да жер иелерінен қолданысқа алынған барлық жер, шаршы м. <i>Б. Всего земли, взятой в пользование у других землевладельцев на 1 июля, в кв. м.</i>						
	оның ішінде: / в том числе:						
11	егістіктер / пашни						
12	жайылымдар / пастбища						
13	табиғи пішендіктер / сенокосы						
Егістіктердің барлық алаңынан (4 және 11 жолдардың соммасынан): / <i>Из общей площади пашни(из суммы строк 4 и 11):</i>							
14	В. 1 шілдедегі барлық егістік алаңы, шаршы м. / <i>В. Посевная площадь всего на 1 июля, в кв. м.</i>						
	оның ішінде: / в том числе:						
15	дәнді (күрішті қоспағанда) және бұршақты дақылдар / зерновые (за исключением риса) и бобовые культуры						
	оның ішінде: / в том числе:						
16	бидай / пшеница						
17	жүгері (маис) / кукуруза (маис)						
18	арпа / ячмень						
19	қара бидай / рожь						
20	сұлы / овес						
21	қонақ жүгері / сорго (джугара)						
22	тары / просо						
23	қарақұмық / гречиха						
24	тритикале (бидай-қара бидай буданы) / тритикале (пшенично-ржаной гибрид)						
25	масақтылар қоспасы / смесь колосовых						
26	жасыл ірібұршақ көкөністер (жаңа піскен) / овощи бобовые зеленые (свежие)						

27	кептірілген бұршақты көкөністер / <i>овоши бобовые сушеные</i>					
28						
29	Майлы дақылдар / <i>Масличные культуры</i>					
	оның ішінде: / <i>в том числе:</i>					
30	шашақты зығырдың тұқымдары / <i>семена льна-кудряша</i>					
31	қыша тұқымдары / <i>семена горчицы</i>					
32	рапс тұқымдары / <i>семена рапса</i>					
33	күнбағыстың тұқымдары / <i>семена подсолнечника</i>					
34	мақсары тұқымдары / <i>семена сафлора</i>					
35	соя бұршақтары / <i>бобы соевые</i>					
36	жер жаңғағы / <i>орехи земляные</i>					
37						
38	Ақталмаған күріш / <i>Рис, необрушенный</i>					
39	Көкөністер және бақша дақылдары, тамыр жемістілер және түйнек жемістілер <i>Овоши и бахчевые, корнеплоды и клубнеплоды</i>					
	оның ішінде:/ <i>в том числе:</i>					
40	қырыққабат / <i>капуста</i>					
41	бұрыштар / <i>перцы</i>					
42	ашық топырақтың қиярлары / <i>огурцы открытого грунта</i>					
43	баялдылар / <i>баклажаны</i>					
44	ашық топырақтың қызанақтары / <i>помидоры открытого грунта</i>					
45	асқабақ / <i>тыква</i>					
46	кәділер / <i>кабачки</i>					
47	асханалық сәбіз / <i>морковь столовая</i>					
48	сарымсақ / <i>чеснок</i>					
49	басты пияз / <i>лук репчатый</i>					
50	шомыр, шалғам / <i>редис, редька</i>					
51	асханалық қызылша / <i>свекла столовая</i>					
52						
53						
54	бақша дақылдар / <i>бахчевые культуры</i>					
55	картоп / <i>картофель</i>					
56	қант қызылшасы / <i>свекла сахарная</i>					
57	саңырауқұлақтар / <i>грибы</i>					
58	Темекі / <i>Табак</i>					
59	Тұқымнан тазаланған немесе тазаланбаған мақта / <i>Хлопок, очищенный или не очищенный от семян</i>					
60	Азықтық дақылдар / <i>Культуры кормовые</i>					
	оның ішінде: / <i>в том числе:</i>					

	олардан / из них:										
26	аналық табынның мекиен-тауықтары / куры-несушки родительского стада										
27	күрке тауықтар / индюки										
28	каздар / гуси										
29	үйректер / утки										
30	мысыр тауықтар / цесарки										
	Фермада өсірілетін өзге де тірі малдар <i>Животные прочие выращиваемые на ферме живые</i>										
31	тірі үй қояндары / кролики домашние, живые										
32	бөденелер / перепелки										
33	түйеқұстар / страусы										
34	қырғауылдар / фазаны										
35	араның балұясы / пчелосемья										
№	Малдардың түрі және топтары	2016ж./г.		2017ж./г.		2018ж./г.		2019ж./г.		2020ж./г.	
	<i>Виды и группы скота</i>	01.01.	01.07.	01.01.	01.07.	01.01.	01.07.	01.01.	01.07.	01.01.	01.07.
36	шаруашылықта өсірілген бұғылар / олени, разведенные в хозяйствах										
37	Торда өсірілетін терісі бағалы аңдар <i>Звери пушные клеточного разведения</i>										
	оның ішінде: / в том числе:										
38	торда өсірілетін түлкілер / лисица клеточного разведения										
39	торда өсірілетін кара түлкі / песец клеточного разведения										
40	торда өсірілетін кара күзен / норка клеточного разведения										
41	Балық және басқа су жануарларын а у л а у , к г <i>Улов рыбы и других водных животных</i> , кг										

V. 1 қаңтардағы ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеуге арналған ауыл шаруашылығы техникалары мен жабдықтарының қолда бары туралы мәліметтер

Сведения о наличии сельскохозяйственной техники и оборудования переработки продукции сельского хозяйства на 1 января

№	Атауы/ Наименование	2016 жыл/ год	2017жыл/ год	2018жыл/ год	2019 жыл/ год	2020 жыл/ год
	Ауыл шаруашылығы техникасы түрлері бойынша/ Сельскохозяйственная техника по видам					
1						

2						
3						
4						
5						
6						
7						
Қайта өңдеуге арналған жабдықтар:/ <i>Оборудование для переработки:</i>						
8						
9						
10						
11						

**VI. 1 қаңтарға ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға және малдарды ұстауға арналған құрылыстар, басқа да құрылыстар/
Постройки для хранения сельскохозяйственной продукции и содержания скота, другие постройки на 1 января**

№	Атауы/ Наименование	өлшем бірліктері/ единицы измерения	2016 жыл/ год	2017жыл/ год	2018жыл/ год	2019 жыл/ год	2020 жыл / год
Ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға арналған құрылыстар/ <i>Постройки для хранения сельскохозяйственной продукции</i>							
1		бірлік/ <i>единиц</i>					
		сыйымдылығы, центнер <i>вместимость центнер</i>					
2		бірлік/ <i>единиц</i>					
		сыйымдылығы, центнер <i>вместимость центнер</i>					
3		бірлік/ <i>единиц</i>					
		сыйымдылығы, центнер <i>вместимость центнер</i>					
4		бірлік/ <i>единиц</i>					
		сыйымдылығы, центнер <i>вместимость центнер</i>					
5		бірлік/ <i>единиц</i>					
		сыйымдылығы, центнер <i>вместимость центнер</i>					
Ауыл шаруашылығы малдарын ұстауға арналған құрылыстар/ <i>Постройки для содержания сельскохозяйственных животных</i>							
6		бірлік/ <i>единиц</i>					
		мал орнының саны/ <i>число скотомест</i>					
7		бірлік/ <i>единиц</i>					
		мал орнының саны/ <i>число скотомест</i>					

8		бірлік/ единиц					
		мал орнының саны/ число скотомест					
Өсіруге арналған жылыжайлар/ Теплицы для выращивания							
9	көкөністер/ овощей	шаршы м./кв. метры					
10	гүлдер/ цветов	шаршы м./кв. метры					
11		шаршы м./кв. метры					
12		шаршы м./кв. метры					

VII. Қосымша мәліметтер/ Дополнительные сведения

	2016 жыл/ год	2017жыл/ год	2018жыл/ год	2019 жыл/ год	2020 жыл/ год
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					

Әр шаруашылық бойынша есепке
алуды жүргізу және тіркеу
жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру
нысандары бойынша статистикалық
әдіснамаға 2-қосымша
Приложение 2 к Статистической
методологии по ведению
похозяйственного учета и форм
организации ведения
регистрационных записей
Нысан
Форма

кенттік, ауылдық әкімшіліктің атауы/наименование поселковой, сельской администрации

2016–2020 жылдарға арналған

Шаруа немесе фермер қожалықтарының № _____ есепке алу дәптері

Тетрадь учета крестьянских или фермерских хозяйств № _____

на 2016–2020 годы

Дәптерге кенттік, ауылдық әкімшіліктердің аумағында тіркелген барлық шаруа немесе фермер қожалықтары жазылады

В тетради записываются все крестьянские или фермерские хозяйства

зарегистрированные на территории поселковой, сельской администрации

_____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
_____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
_____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
_____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
_____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
_____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
_____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
_____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
_____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.
_____ беттен/с _____ бетке дейін/по стр.

Бизнес-сәйкестендіру нөмірі (БСН) _____

Бизнес идентификационный номер (БИН)

Жеке сәйкестендіру нөмірі (ЖСН) _____

Индивидуальный идентификационный номер (ИИН)

Шаруа немесе фермер қожалығы басшысының тегі, аты, әкесінің аты
Фамилия, имя, отчество главы крестьянского или фермерского хозяйства

_____ Шаруа немесе

фермер қожалығы басшысының жынысын көрсетіңіз (белгі
қ о й ы ң ы з) /

Укажите пол главы крестьянского или фермерского хозяйства (поставьте
галочку) Е / М Ә / Ж

Шаруа немесе фермер қожалығының құрылған жылы/

Год образования крестьянского или фермерского хозяйства _____

Шаруа немесе фермер қожалығының атауы

Наименование крестьянского или фермерского хозяйства

№ (жер учаскесінің кадастрлық нөмірі)
(кадастровый номер земельного участка)
Шаруа немесе фермер қожалығының мекенжайы
Адрес крестьянского или фермерского хозяйства

Шаруа немесе фермер қожалығының қосымша мекенжайы
Дополнительный адрес крестьянского или фермерского хозяйства

Шаруа немесе фермер қожалығы басшысының тұрғылықты жері
Постоянное место жительства главы крестьянского или фермерского хозяйства

Шаруа немесе фермер қожалығы қызметінің негізгі бағыты
Основное направление деятельности крестьянского или фермерского хозяйства

Басқа да қызмет түрлері (қандай екенін көрсету)
Другие виды деятельности (указать какие)

I. Шаруа немесе фермер қожалығының құрамы туралы мәліметтер / Сведения о составе крестьянского или фермерского хозяйства

		2016ж.	2017ж.	2018ж.	2019ж.	2020ж.
1	Шаруа немесе фермер қожалығының ауыл шаруашылығы өндірісінде жұмыспен қамтылған мүшелері – барлығы, адам <i>Занято в сельскохозяйственном производстве членов крестьянского или фермерского хозяйства -всего, человек</i>					
2	оның ішінде әйелдер/из них женщины					
3	Жұмысқа тартылған жалдамалы қызметкерлер, адам <i>/ Привлечено наемных работников, человек</i>					
4	Ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеуде және де басқа қызмет түрлерінде жұмыспен қамтылғандар – барлығы, адам <i>Занято в переработке сельскохозяйственной продукции и других видах деятельности - всего, человек</i>					

II. 1 қаңтарға кенттік, ауылдық округ аумағының шегінде және оның шегінен тыс жалға берілген (жалға алынған), шаруа немесе фермер қожалығының пайдалануындағы жерлер

II. Земля, находящаяся в пользовании крестьянского или фермерского хозяйства, сданная (взятая) в аренду в пределах и вне пределов поселкового, сельского округа на 1 января

№		2016ж./г.	2017ж./г.	2018ж./г.	2019ж./г.	2020ж./г.
1	А. 1 қаңтарға жеке меншікке жататын, барлық жер, га (0,1-ге дейінгі дәлдікпен) <i>А. Всего земли, находящейся в личной собственности на 1 января, га (с точностью до 0,1)</i>					
	оның ішінде: / в том числе:					
2	кұрылыс үшін / под постройками					
3	ауыл шаруашылығы жерлері үшін <i>под сельскохозяйственными угодьями</i>					
	оның ішінде: / в том числе:					
4	егістіктер / пашни					
5	көпжылдық екпе ағашта / многолетние насаждения					
6	тыңайған жерлер / залежь					
7	жайылымдар / пастбища					
8	табиғи пішендіктер / сенокосы					
9	өзге де жерлер / прочие земли					
10	жалға берілген жерлер (3-жолдан)/сдано в аренду земли (из строки 3)					
11	жалға алынған жерлер(3-жолдан)/ взято в аренду земли (из строки 3)					
12	Б. 1 пілдеге егістік алаңы, барлығы, га (0,1-ге дейінгі дәлдікпен) <i>Б. Посевная площадь всего на 1 июля, га (с точностью до 0,1)</i>					
	оның ішінде: / в том числе:					
13	дәнді (күрішті қоспағанда) және бұршақты дақылдар <i>зерновые (за исключением риса) и бобовые культуры</i>					
14	бидай / пшеница					
15	жүгері (маис) / кукуруза (маис)					
16	арпа / ячмень					
17	қара бидай / рожь					
18	сұлы / овес					
19	қонақ жүгері / сорго (джугара)					
20	тары / просо					
21	қаракұмық / гречиха					

22	тритикале (бидай-қара бидай буданы) / тритикале (пшенично-ржаной гибрид)						
23	масақтылар қоспасы / смесь колосовых						
24	жасыл бұршақты көкөністер (жаңа піскен) / овощи бобовые зеленые (свежие)						
25	кептірілген бұршақты көкөністер / овощи бобовые сушеные						
26							
27	М а й л ы д а қ ы л д а р Масличные культуры						
	оның ішінде: / в том числе:						
28	шашақты зығырдың тұқымдары / семена льна-кудряша						
29	қыша тұқымдары / семена горчицы						
30	рапс тұқымдары / семена рапса						
31	күнбағыстың тұқымдары / семена подсолнечника						
32	мақсары тұқымдары / семена сафлора						
33	соя бұршақтары / бобы соевые						
34	жер жаңғағы / орехи земляные						
35							
36	Ақталмаған күріш/ Рис, необрушенный						
37	Көкөністер және бақша дақылдары, тамыр жемістілер және түйнек жемістілер Овощи и бахчевые, корнеплоды и клубнеплоды						
	оның ішінде:/ в том числе:						
38	қырыққабат / капуста						
39	бұрыштар / перцы						
40	ашық топырақтың қиярлары / огурцы открытого грунта						
41	баялдылар / баклажаны						
42	ашық топырақтың қызанақтары / помидоры открытого грунта						
43	асқабақ / тыква						
44	кәділер / кабачки						
45	асханалық сәбіз / морковь столовая						
46	сарымсак / чеснок						
47	басты пияз / лук репчатый						
48	шомыр, шалғам / редис, редька						
49	асханалық қызылша / свекла столовая						
50							
51							
52	б а қ ш а д а қ ы л д а р ы бахчевые культуры						

53	к а р т о п картофель								
54	қант қызылшасы / свекла сахарная								
55	саңырауқұлақтар / грибы								
56	Т е м е к і Табак								
57	Тұқымнан тазаланған немесе тазаланбаған мақта Хлопок, очищенный или не очищенный от семян								
58	Азықтық дақылдар Культуры кормовые								
	оның ішінде: / в том числе:								
59	азықтық тамыр жемісті дақылдар культуры кормовые корнеплодные								
60	азықтық бақша дақылдары культуры кормовые бахчевые								
61	азықтық дәнді дақылдар культуры кормовые зерновые								
62	азықтық дәнді бұршақ дақылдары культуры кормовые зернобобовые								
63	сүрлемге арналған азық дақылдары (жүгерісіз) культуры кормовые на силос (без кукурузы)								
64	а з ы қ т ы қ жүгері кукуруза на корм								
65	п і ш е н сено								
66									
67	Г ү л д е р Цветы								
	Көпжылдық екпе ағаштарының барлық алаңынан (5-жолдан): / Из общей площади многолетних насаждений (из строки 5):								
68	В. Көп жылғы дақылдар В. Культуры многолетние								
	оның ішінде:/ в том числе:								
69	жүзім / виноград								
70	алмалар / яблоки								
71	алмұрттар / груши								
72	өрік / абрикосы								
73	шие / вишня								
74	шабдалы / персики								
75	қара өрік / сливы								
76									
77	Жемістер және жидектер Ягоды и плоды								
	оның ішінде:/ из них:								
78	таңқурай / малина								

37	Торда өсірілетін терісі бағалы аңдар <i>Звери пушные клеточного разведения</i>									
	оның ішінде: / <i>в том числе:</i>									
38	торда өсірілетін түлкілер <i>/ лисица клеточного разведения</i>									
39	торда өсірілетін қара түлкі <i>/ песец клеточного разведения</i>									
40	торда өсірілетін қара күзен <i>/ норка клеточного разведения</i>									
41	Балық және басқа су жануарларын а у л а у , к г <i>Улов рыбы и других водных животных, кг</i>									

IV. 1 қаңтарға ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеуге арналған ауыл шаруашылығы техникалары мен жабдықтарының қолда бары туралы мәліметтер

Сведения о наличии сельскохозяйственной техники и оборудования для переработки продукции сельского хозяйства на 1 января

№	Атауы / Наименование	2016 ж./г.	2017 ж./г.	2018 ж./г.	2019 ж./г.	2020 ж./г.
<i>Ауыл шаруашылығы техникасының түрлері бойынша / Сельскохозяйственная техника по видам</i>						
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
<i>Қайта өңдеуге арналған жабдықтар / Оборудование для переработки</i>						
8						
9						
10						

V. 1 қаңтарға ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға және малдарды ұстауға арналған құрылыстар, басқа да құрылыстар

Постройки для хранения сельскохозяйственной продукции и содержания скота, другие постройки на 1 января

№ р/с	Атауы / Наименование	өлшем бірлігі / единицы измерения	2016 ж./г.	2017 ж./г.	2018 ж./г.	2019 ж./г.	2020 ж./г.
<i>Ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтауға арналған құрылыстар / Постройки для хранения сельскохозяйственной продукции</i>							

1		бірлік / единиц					
		сыйымдылығы, т / вместимость, т					
2		бірлік / единиц					
		сыйымдылығы, т / в местимость, т					
3		бірлік / единиц					
		сыйымдылығы, т / вместимость, т					
Ауыл шаруашылығы малдарын ұстауға арналған құрылыс / <i>Постройки для содержания сельскохозяйственных животных</i>							
4		бірлік / единиц					
		мал орнының саны число скотомест					
5		бірлік / единиц					
		мал орнының саны число скотомест					
6		бірлік / единиц					
		мал орнының саны число скотомест					
Мұнай өнімдерін сақтауға арналған ыдыстың бары / <i>Наличие емкостей для хранения нефтепродуктов</i>							
7		бірлік / единиц					
		жалпы сыйымдылығы , текше метр <i>общая емкость, куб. м.</i>					
8		бірлік / единиц					
		жалпы сыйымдылығы , текше метр <i>общая емкость, куб.м.</i>					
Өсіруге арналған жылыжайлар / <i>Теплицы для выращивания</i>							
9	көкөністер / <i>овощей</i>	шаршы м. / кв.м					
10	гүлдер / <i>цветов</i>	шаршы м. / кв.м					
11	саңырауқұлақтар / <i>грибов</i>	шаршы м. / кв.м					
12		шаршы м. / кв.м					
Ауыл шаруашылығы техникаларын сақтауға арналған жайлар / <i>Помещения для хранения сельскохозяйственной техники</i>							
13		бірлік / единиц					
		алаңы, шаршы м. / <i>площадь, кв.м</i>					
14		бірлік / единиц					
		алаңы, шаршы м. / <i>площадь, кв.м</i>					

VI. 1 қаңтарға сатып алынатын кооперативтік бірлестіктердің, сатып алынатын орталықтардың нақты бары

Наличие закупочных кооперативных объединений, закупочных центров на 1 января

№ р/ с	Сатып алынатын бірлестіктердің, орталықтардың атауы (дайындаушылар үшін (тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда)) Наименование закупочных объединений, центров (для заготовителей – фамилия, имя, отчество (при его наличии))	келесі тауарларды сатып алу, тоннамен /закуп следующих товаров, в тоннах							
		астық зерно	майлы маслиничные	жемістер овощи	жеміс және жидектер плоды и ягоды	сүт молоко	ет мясо	тері (дана) шкуры (штук)	жүн шерсть
1									
2									
3									

VII. Қосымша мәліметтер / Дополнительные сведения

	2016 ж./г.	2017 ж./г.	2018 ж./г.	2019 ж./г.	2020 ж./г.
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					

Әр шаруашылық бойынша есепке
алуды жүргізу және тіркеу

жазбаларын
нысандары
әдіснамаға 3-қосымша

жүргізуді
бойынша

ұйымдастыру
статистикалық

Ұлттар жіктеуіші

1	2	1	2	1	2	1	2
001	Орыстар	044	Карелдер	084	Нивхтер	156	Ауғандар
002	Украиндер	045	Комилер	085	Ульта (Ороктар)	157	Белуджилер
003	Белорустар	046	Марийлер	086	Орочтар	158	Болгарлар
004	Өзбектер	047	Мордвалар	087	Саамдар	159	Венгрлер
005	Қазақтар	048	Осетиндер	089	Тофалар	160	Вьетнамдар
006	Грузиндер	049	Татарлар	090	Удэгейлер	161	Голландтар
007	Әзірбайжандар	050	Тувалар	091	Ульчалар	162	Гректер
008	Литвалықтар	051	Удмурттар	088	Селькуптер	163	Дүңгендер
009	Молдавандар	052	Шешендер	092	Чувандар	164	Үндістан мен Пәкістан халықтары
010	Латыштар	053	Чуваштар	093	Эвендер	165	Испандар
011	Қырғыздар	054	Саха(Якут-тер)	094	Эндер	166	Итальяндар
012	Тәжіктер	055	Адыгейлер	095	Эскимос-тар	167	Қытайлар
013	Армяндар	056	Алтайлықтар	096	Юкагирлер	168	Кәрістер
014	Түркімендер	057	Еврейлер	100	Абазиндер	169	Кубалықтар
015	Эстондар	058	Қарашайлар	101	Вепсілер	170	Күрттер
016	Абхаздар	059	Хакастар	102	Гагауздар	171	Немістер
017	Балкарлар	060	Черкестер	103	Тау еврейлері	172	Парсылар
018	Башқұрттар	061	Коми-пермяктар	104	Грузин еврейлері	173	Поляктар
019	Буряттар	062	Ливтер	105	Орта Азия еврейлері	174	Румындар
021	Аварлар	063	Талыштар	106	Ижорлар	175	Сербтер
022	Агулер	071	Долғандар	107	Караимдар	176	Словактар
023	Даргиндер	072	Коряктар	108	Қырым-шақтар	177	Түріктер
024	Құмықтар	073	Мансылар	109	Қырым татарлары	178	Ұйғырлар
025	Лактар	074	Ненцтер	110	Таттар	179	Финдер
026	Лезгиндер	075	Хантылар	112	Удиндер	180	Француздар
027	Ноғайлар	076	Чукчалар	113	Сығандар	181	Халха-Моңғолдар
028	Рутулдар	077	Эвенкілер	114	Шорлар	182	Хорваттар
029	Табасарандар	078	Алеуттер	150	Австриялықтар	183	Чехтар
030	Цахурлар	079	Ительмендер	151	Албандар	184	Жапондар
040	Ингуштер	080	Кеттер	152	Америкалықтар	185	Датчандықтар
041	Кабардиндер	081	Нанайлар	153	Ағылшындар	186	Моңғолдар

042	Қалмақтар	082	Нганасандар	154	Арабтар	190	Ұ л т ы н көрсетпегендер
043	Қарақалпақтар	083	Негидалдықтар	155	Ассирийлер	199	Басқа ұлттар

Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснамаға 4-қосымша

Білім деңгейі анықтамалығы

код	Білім деңгейі	Білім ұйымдарын бітірді немесе оқиды
1	мектепке дейінгі	Мектепте оқытуға мектепалды дайындықты бітірді
2	бастауыш	Бастауыш жалпы білім беретін мектепті бітірді
		1972 жылы және одан үш жылдық бастауыш жалпы білім беретін мектептің 3 сыныбын бітірді
		Кез келген жылы 4-6 сыныптарды бітірді
		1962 жылы және одан кейін 7-сыныпты бітірді
		1990 жылы және одан кейін 8-сыныпты бітірді
		5-9 сыныптарда оқиды
		1972/73-1988/89 оқу жылдарында 4-сыныптан кеткен
		Кез келген жылы 5-7 сыныптан кеткен
		1962/63 оқу жылдары және одан кейін 8-сыныптан кеткен
1989/90 оқу жылдары және одан кейін 9-сыныптан кеткен		
3	негізгі орта	1961 жылы және одан бұрын толық емес орта мектепті (жеті жылдық) немесе 7-сыныпты бітірді
		1963-1989 жылдары сегіз жылдық мектепті немесе 8-сыныпты бітірді
		1990-1992 жылдары тоғыз жылдық мектепті немесе 9-сыныпты бітірді
		1993 жылы және одан кейін негізгі жалпы білім беретін мектепті бітірді
		Он бір жылдық немесе он екі жылдық орта мектептің 10 сыныбын бітірді
		Он екі жылдық орта мектептің 11 сыныбын бітірді
		10-11 (12) сыныпта оқиды
		Жалпы орта білімі бар адамдардан басқа бастауыш кәсіптік білім ұйымында оқиды
		1961/62 оқу жылдары және одан бұрын 8-сыныптан кеткен
		1988/89 оқу жылдары және одан бұрын 9-сыныптан кеткен
		10-11(12) сыныптан кеткен
Жалпы орта білімі бар адамдардан басқа бастауыш кәсіптік білім ұйымынан кеткен		
4	жалпы орта	Жалпы білім беретін мектептің, лицейдің, гимназия, дарынды балаларға арналған мамандандырылған мектептердің және басқалардың 10-11 сыныптарын аяқтаған
		Бастауыш кәсіптік білім беретін ұйымды бітірген (кәсіптік училище, кәсіптік лицей-үздіксіз білім беру орталығы, техникалық мектеп (тау-кен – механикалық, теңізжолы, орман-техникалық және т.б.) жұмысшы мамандығын алған адамдар, сонымен қатар, кәсіптік-техникалық училищені (КТУ) немесе техникалық

5	Бастауыш кәсіптік	<p>училищені бітірген. Бұдан басқа кәсіптік-техникалық оқу орнын бітіріп, мамандығымен қатар орта білімі туралы аттестат және орта білім деңгейінде мамандық алған адамдарға «Жалпы орта» деген белгі қойылады, ал басқа адамдарға осы оқу орнына түскенге дейінгі алған білім деңгейі қойылады</p> <p>Жалпы орта білім бермейтін оқу орнындарын (мысалы, қолөнерлік, салалық кәсіптік училище (СКУ), фабрика-зауыттық оқыту мектебі (ФЗОМ), фабрика-зауыттық шәкірттік мектебі (ФЗШМ), оқу-курстық комбинаты, оқыту-өндірістік орталығы, қайта даярлау және біліктілігін арттыру курстары, оқу орындары жанындағы дайындық курстары және соған ұқсас) аяқтаған, осы оқу орнына түскенге дейінгі алған білімі белгіленеді</p>
6	орта арнаулы	мәдениет және өнер саласындағы техникум, училище және колледж бітірген
7	аяқталмаған жоғары	ЖОО-да оқиды және оқу мерзімінің жартысын немесе жартысынан көбін өткен
		ЖОО-да бір және одан көп жыл оқыған, аяқталмаған жоғары білімі туралы анықтамасы бар
		ЖОО-да оқу мерзімінің жартысынан аз уақытын оқығандар, ЖОО-ға түскенге дейін алған білім деңгейінің коды қойылады, яғни «орта арнаулы», «бастауыш кәсіптік» немесе «жалпы орта»
8	жоғары	ЖОО аяқтаған: академия, университет, институт және оған теңестірілген (консерватория, жоғары мектеп, жоғары әскери училище)
9	бастауыш білімі жоқ	Бастауыш жалпы білім беретін мектепті бітірмеген
		1,2 сыныпты бітірген
		1972 жылы және одан кейін үш жылдық бастауыш жалпы білім беретін мектептің 3 сыныбын бітірді
		1-4 сыныптарда оқиды
		Кез келген жылы 1-3 сыныптан кеткен
		1971/72 жылдары және одан ерте, 1989/90 оқу жылдары және одан кейін 4-сыныптан кеткен
		Мектепте оқымаған бірақ оқи және жаза білетіндер
0	сауатсыз	оқу және жазу білмейтіндер

Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснамаға 5-қосымша

Білім беру ұйымдары анықтамалығы

Код	Білім беру ұйымдары	Білім беру ұйымдарында білім алушылар
1	мектепке дейінгі	Мектепке дейінгі ұйымдарға: меншік нысанына қарамастан бөбекханаға, бөбекхана-бақшаға, балабақшаға, мектеп-балабақшаға баратын бала
		Мектепке дейінгі ұйымға, мысалы, науқастану себебімен уақытша бармай жүрген бала
2	жалпы білім беретін мектеп	Бастауыш, негізгі, орта жалпы білім беретін мектептерде (оның ішінде жекелеген пәндерді тереңдетіп оқыту), лицейлерде, гимназияларда білім алушылар

3	техникалық және кәсіптік	Кәсіптік лицейде, мәдениет және өнер саласындағы училищеде, негізгі орта немесе жалпы орта білім беретін колледжде оқитындар
4	ЖОО	ЖОО студенттері: академия, университет, институт және оған теңестірілген білім беру ұйымдары (консерватория, жоғары мектеп, жоғары училище)
5	ЖОО-дан кейінгі	ЖОО-да тереңдетілген бағдарлама бойынша оқуды аспирантура, магистратура және докторантурада жалғастырушылар
6	біліктілікті арттыру курстары	Жалпы білім бермейтін мектептер мен курстарда оқитындар (курстық оқу комбинаты (бөлім), қайта даярлау және біліктілікті арттыру курстары, оқу орындарының жанындағы дайындық курстары, сонымен қатар кәсіптік білім беретін курстар)

Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснамаға б-қосымша

Жұмыспен қамтылу жағдайы

Код	Жұмыспен қамтылу жағдайы	Анықтама
1	жалданып жұмыс істейтін адам	Ақшалай немесе заттай түрдегі ақы (сыйақы) төлемімен ауызша немесе жазбаша еңбек шарты (жалдану шарты) бойынша жұмыс істейтін жеке тұлға
2	жұмыс беруші	Өзінің меншікті экономикалық кәсіпорнын басқаратын немесе қандай да бір экономикалық қызмет түрінде тәуелсіз кәсіпкерлік қызметпен айналысатын және тұрақты түрде бір немесе бірнеше жалдамалы қызметкерлерді жалдайтын жеке тұлға.
3	жеке негізде жұмыспен қамтылған	Өзінің меншікті экономикалық кәсіпорнын басқаратын немесе қандай да бір экономикалық қызмет түрінде тәуелсіз кәсіпкерлік қызметпен айналысатын және тұрақты түрде жалдамалы қызметкерлерді жалдамайтын жеке тұлға.
4	жеке қосалқы шаруашылықта (жеке аулада) өнімді сату (айырбас) үшін өндірумен айналысатын жұмыспен қамтылған	өзінің жеке қосалқы шаруашылығында өнімді сату (айырбас) үшін өндіруге байланысты ауылшаруашылық (малға күтім көрсетуді қоса алғанда) қызметімен айналысатын жеке тұлға
5	кооператив мүшесі	кәсіпкерлік қызметпен айналысатын, кооператив мүшесі болып табылатын жеке тұлға
6	отбасылық кәсіпорынның көмектесетін (ақы төленбейтін) қызметкері	туысы басқаратын кәсіпорында (шаруашылықта) сыйақысыз жұмыс істейтін жеке тұлға
7	жұмыссыз	жұмыссыз болған; жұмыс іздеумен белсенді айналысқан; жұмысқа кіру мүмкіндігі болса, жұмысқа кірісуге дайын болған деген үш критерийге бір мезгілде сай келетін тұлға. Бұл ретте «жұмыссыз» деген ұғым, адамның мүлдем (тіпті апта ішінде бір сағат та) жұмыс істемегендігін білдіретінін ескеру қажет.
8	жұмыс күші құрамына кірмейтін тұлға	жұмыс күші құрамына кірмейтін тұлға-қарастырылып отырған есепті кезең ішінде 15 және одан жоғары жастағы келесі себептер бойынша белсенді болмаған: оқу орнында болған (күндізгі оқу нысаны), үй міндеттерін атқарған, жасының үлкеюі (зейнеткерлікте болу), мүгедектік және басқа себептерді қоса

алғанда жұмыспен қамтылған немесе жұмыссыз болып табылмайтын жеке тұлғалар.

*-1-6-кодтарда атап өтілген санаттар жұмыспен қамтылған халыққа жатады.

Жеке қосалқы шаруашылықта (жеке аулада) өнімді тек өз тұтынуы үшін өндірумен айналысатын жұмыспен қамтылғандар жоғарыда аталған критерийлерге байланысты не жұмыссыздарға, не жұмыс күші құрамына кірмейтін тұлғаларға жатқызылуы тиіс.

Әр шаруашылық бойынша есепке алуды жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснамаға 7-қосымша

Күнкөрістің қаражат көздері

Код	Күнкөрістің қаражат көзі	Анықтама
1	жалдамалы жұмыспен қамтылудан түскен табыс	жалақы (айлықақы); жалақыға үстемеақы; ақшалай және заттай түрдегі көтермелеу төлемдерінің барлық түрлері; қаламақылар; сыйлықақылар; пайдадан түскен және еңбекке жарамсыздық парағы бойынша төлемақылар.
2	өз бетінше жұмыспен қамтылудан түскен табыс	жеке өзі үшін немесе олардың отбасының мүшелеріне қатысты өз бетінше жұмыспен қамтылған тұлғалардан түскен табыс. Өз бетінше жұмыспен қамтылудан түскен табысқа мүліктен пайыз, дивидендтер түріндегі табыс, рента және жеке меншіктен түскен басқа да табыс түрлері, сондай-ақ сыйлықтар мен әлеуметтік көмек кірмейді.
	о д а н : ауылшаруашылық өнімін сатудан түскен табыс	өсімдік және мал шаруашылығы өндірілген өнімдерін сатудан түскен табыс.
3	жас шамасы бойынша зейнетақы	жасы бойынша азаматтық зейнеткерлермен қатар әлеуетті құрылымдар зейнеткерлері алатын сома.
4	стипендия	тамақтануға, күн көруге және оқу әдебиетін сатып алу шығыстарын ішінара өтеу үшін білім алушыға берілетін ақша сомасы.
5	жәрдемақы	облыстарда (республикалық маңызы бар қалада, астанада) белгіленген, орта есеппен жан басына шаққандағы айлық табысы кедейліктің шегінен төмен адамдарға (отбасыларға) мемлекет ұсынатын ақшалай түрдегі төлемақы
		бала 1 жасқа толғанға дейін оның күтіміне байланысты, 18 жасқа дейінгі балалары бар отбасыларға, мүгедек баланы тәрбиелеп отырған, сонымен қатар табысы облыстарда (республикалық маңызы бар қалада, астанада) белгіленген азық-түлік қоржыны құнынан төмен аз қамтылған отбасыларға мемлекет ұсынатын жәрдемақылар.
		мүгедектік, асыраушысынан айырылу жағдайларында және жасына байланысты азаматтарға бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылатын ақшалай төлемақылар.
		жәрдемақы алуға құқығы бар азаматтарға жәрдемақының өзге түрлерінен тәуелсіз төленетін ақшалай төлемақылар.

		<p>үйінде тәрбиеленетін және оқитын мүгедек-балаларды материалдық қамтамасыз ету төлемақылары; азаматтарды жерлеуге берілетін жәрдемақы; экологиялық апат аймағында тұрып жатуына байланысты біржолғы өтемақылар; саяси қуғын-сүргін құрбандарына және басқаларына ақшалай өтемақылар.</p> <p>жергілікті бюджеттерден жұмыс орны бойынша және басқа қаржыландыру көздерінен (әкімдіктерден, ардагерлер кеңесінен және басқа) заттай түрдегі біржолғы төлемақылар.</p>
6	туыстардан немесе жақындардан материалдық көмек	үй шаруашылықтарының туыстарынан және достарынан алған трансферттері
7	жеке меншіктен табыс, дивидендтер, сыйлықақылар	<p>үйді, пәтерді, саяжайды және жер учаскелерін сатудан түскен табыстар, саяжайды бұзудан түскен төлемақылар және басқалары</p> <p>көлік құралдарын, киім-кешекті, зергерлік бұйымдар мен өзгелерді сатудан түскен табыс.</p> <p>бағалы қағаздардан немесе акциялардан дивидендтер, ақшалай салымдар бойынша пайыздар, авторлық қаламақылар.</p> <p>үйді, сонымен қатар кісі тұрмайтын (өндіріс) жайларын: гараждар, қойма орындарын жалға беруден түскен пайда мен шығындар.</p> <p>жерді, ауылшаруашылық техникасын жалға беруден алынатын сома.</p>
8	біреудің асырауындағы адам	басқа тұлғалар тарапынан ұзақ немесе үнемі материалдық немесе ақшалай қамтамасыз етілетін адамдар.
9	өзгесі	<p>үй шаруашылықтарының: тамақтануға (толық немесе ішінара); қоғамдық көлікпен жол жүруге; автомобильмен, қалааралық, теміржол, әуе, теңіз және өзен жолаушылар көлігімен жол жүруге; демалыс үйлеріне, санаторийлерге, балаларға арналған демалыс лагерлеріне жолдамаларға; дәрі-дәрмектерге; тісті протездеуді қоса алғанда, медициналық қызмет көрсетуге; мектепке дейінгі мекемелерде балаларды ұстауға, балаларды оқытуға; кәсіптік білім алуға; мәдени-спорттық іс-шараларға; тұрғын үйге, отынға ақы төлеуге; мал, жемшөп сатып алуға; арнаулы киімге, киіндіруге алған жеңілдіктері; дотациялар және жеңілдіктердің басқа да түрлерінің сомасы;</p> <p>мемлекеттің ақшалай төлемақы немесе аз қамтылған отбасылардың дербес шоттарына аударылған ақшалай қаржылар түріндегі көмек, осы мақсатқа арналған жол берілетін шығыстардың белгіленген үлесінен асатын коммуналдық көрсетілетін қызметтерге кеткен шығыстар.</p> <p>неке бұзылғанда кәмелетке толмаған балаларды, жұбайының көмегіне мұқтаж ата-аналарды асырауға алынған сомалар.</p> <p>жоғарыда аталмаған күнкөріс көздері.</p>

Әр шаруашылық бойынша есепке
 алуды жүргізу және тіркеу
 жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру
 нысандары бойынша статистикалық
 әдіснамаға 8-қосымша

Негізгі қорлар жіктеуіші

НҚЖ бойынша код	Көрсеткіштің атауы
122.916000	астық-тұқым қоймалары (жемшөп қоймаларын қоса алғанда) – астықты сақтауға арналған ғимарат немесе құрылыс
оның ішінде:	
122.916001	астық қоймалары
122.916002	тұқым қоймалары
122.916003	жемшөп қоймалары
122.915100	көкөніс-картоп қоймалары - картоп, түйнек жемістілер, қырыққабат және пиязды жаңа күйінде сақтауға арналған ғимарат немесе құрылыс
оның ішінде:	
122.915101	көкөніс қоймалары
122.915102	картоп қоймалары
122.915200	тамыр-жемістілер қоймалары (мал азығы үшін)
122.915300	жеміс қоймалары (жеміс-жидек қоймаларын қоса)
122.915301	оның ішінде жеміс-жидек қоймалары
122.126004	минералды тыңайтқыштарға, улы химикаттарға арналған қоймалар
122.911004	көкөніс өсіруге арналған жылыжайлар
122.911005	гүл өсіруге арналған жылыжайлар
122.919099	өзге де құрылыстар
122.914001	ірі қара мал ұстауға арналған қоралар
122.914002	шошқаларды ұстауға арналған қоралар
122.914003	қойларды ұстауға арналған қоралар
122.914004	жылқыларды ұстауға арналған қоралар
122.914005	түйелерді ұстауға арналған қоралар
122.914006	құс ұстауға арналған қоралар (құс фабрикаларынан басқа)
122.914007	малдың бірнеше түрлерін ұстауға арналған қоралар
122.914008	өзге де мал түрлерін ұстауға арналған қоралар

Әр шаруашылық бойынша есепке
 алуды жүргізу және тіркеу
 жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру
 нысандары бойынша статистикалық
 әдіснамаға 9-қосымша

Нысан

Келісілді:
_____ облысының әкімі
(немесе оның міндетін атқарушы тұлға)

Бекітемін _____
Аумақтық органның
басшысы _____

Т . А . Ә .

Т . А . Ә .

20 ____ ж. « ____ » _____ 20 ____ ж. « ____ » _____

_____ облысы бойынша 20 ____ жылға арналған
**Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің дәйектілігіне нақтылау
жүргізу кестесі**

р/с №	Ауданның атауы	Баруға жататын		Жүргізу кезеңі (айы)	Статистика органдарынан қатысатын қызметкерлер саны
		ауылдық округтер (атауы)	кенттер, ауылдар (саны)		

Әр шаруашылық бойынша есепке
алуды жүргізу және тіркеу
жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру
нысандары бойынша статистикалық
әдіснамаға 10-қосымша

Нысан

« _____ облысының статистика департаменті» ММ
_____ ауданының статистика басқармасы

**Әр шаруашылық бойынша есепке алу нысандары бойынша тіркеу
жазбаларының сәйкессіздігі немесе сәйкестігі туралы
АКТ**

_____ ауданының
_____ кенті, ауылы, 20 ____ жылғы « ____ » _____
ауылдық округі

Біз, төменде қол қоюшылар, мемлекеттік статистика саласындағы уәкілетті
орғанның _____ өкілдері:

_____
_____
_____ әкімінің қатысуымен

«Мемлекеттік статистика туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының 12, 16-баптарының және «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің 802-бабы 3-тармағының негізінде бақылау іс-шараларын жүзеге асырдық.

Бұзушылықтарды жою мерзімдері: осы Актіге қол қойылған күннен бастап 5 (бес)
ж ұ м ы с к ү н і і ш і н д е .

Ескерту (орындалғаны туралы ақпарат 5 жұмыс күні ішінде аумақтық статистика
о р г а н ы н а ұ с ы н ы л а д ы) .

Қолдары _____ м.о.

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда) және әкімнің қолы _____ м.о.

Ескерту (әкім қол қоюдан бас тартқан жағдайда «Қол қоюдан бас тартты» деген жазу жазылады және күні қойылады).

Әр шаруашылық бойынша есепке
алуды жүргізу және тіркеу
жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру
нысандары бойынша статистикалық
әдіснамаға 11-қосымша

Нысан

Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің дәйектілігіне нақтылау жүргізу туралы

20__ жылғы _____ жағдай бойынша ақпарат

(айы)

Облыс _____

Аудан _____

Кент, ауыл, ауылдық округ _____

р/н №	Елді мекеннің (кенттің, ауылдың, ауылдық округтің) атауы	Үй шаруашылықтарының жалпы саны	Бірінші кезеңде анықталған сәйкессіздіктер саны	Екінші кезеңде барған үй шаруашылықтарының саны	Сәйкессіздіктер айқындалған үй шаруашылықтарының саны	Бұзушылықтарды жою бойынша қабылданған шаралар (әр шаруашылық бойынша кітапқа өзгерістер енгізілді, акт жазылды, әкімшілік жаза қолданылды, қорытынды анықтама бойынша тәртіптік жауапкершілікке тартылғандар)
А	Б	1	2	3	4	5
	Барлығы					

Әр шаруашылық бойынша есепке алу жүргізу және тіркеу жазбаларын жүргізуді ұйымдастыру нысандары бойынша статистикалық әдіснамаға 12-қосымша

Әр шаруашылық бойынша есепке алу деректерінің дәйектілігіне нақтылау жүргізу қорытындылары бойынша әкімдерді жауапкершілікке тарту туралы 20__ жылғы _____ тоқсан бойынша ақпарат

Облыс _____

	Ауылдық округтердің саны		Тартылған тұлғалар саны
--	--------------------------	--	-------------------------

р/с №	Облыс ауданының атауы	Үй шаруашылықтарының саны						
		барлығы	барылғаны	сәйкессіздіктер анықталғаны	барылғаны	сәйкессіздіктер анықталғаны	әкімшілік жауапкершілікке	тәртіптік жауапкершілікке
А	Б	1	2	3	4	5	6	7
	Барлығы							

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК